

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

KONFERENCE

PIEAUGUŠO PRASMES: CILVĒKKAPITĀLA ATTĪSTĪBAS PRIEKŠNOTEIKUMS

2024. gada 11. decembrī

KONFERENCE
PIEAUGUŠO PRASMES:
CILVĒKKAPITĀLA ATTĪSTĪBAS
PRIEKŠNOTEIKUMS
11.12.2024.

Anda Čakša
Izglītības un zinātnes
ministre

Prof. Gundars Bērziņš
Latvijas Universitātes
rektors

Zane Petre
Eiropas Komisijas
pārstāvniecības Latvijā
vadītāja

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

Elifa Bahara (*Elif Bahar*)

OECD Nodarbinātības, darba un sociālo lietu direktorāta Prasmju un gatavības nākotnei nodaļas darba tirgus ekonomiste

OECD PIAAC – Pieaugušo prasmju pētījums: starptautiskās tendences

Prof. Aija Zobena

Latvijas Universitātes Ekonomikas un sociālo zinātņu fakultātes (LU ESZF)
Sociālo un politisko pētījumu institūta profesore

OECD PIAAC – Pieaugušo prasmju pētījums: Latvijas datu raksturojums

KONFERENCE
PIEAUGUŠO PRASMES:
CILVĒKKAPITĀLA ATTĪSTĪBAS
PRIEKŠNOTEIKUMS
11.12.2024.

Prof. Gundars Bērziņš

Latvijas Universitātes rektors

Pieaugušo prasmju mērījuma rezultātu nozīme Latvijas cilvēkkapitāla un produktivitātes attīstībai

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

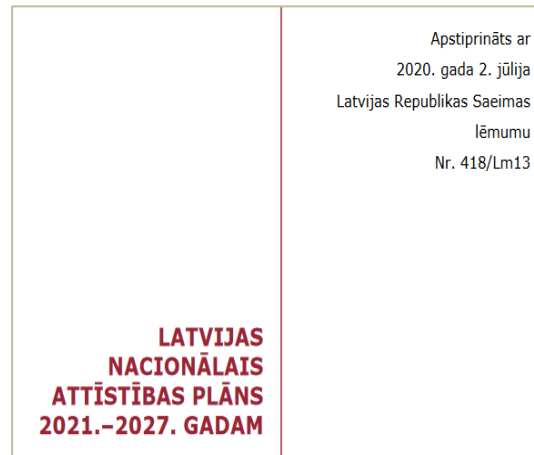

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

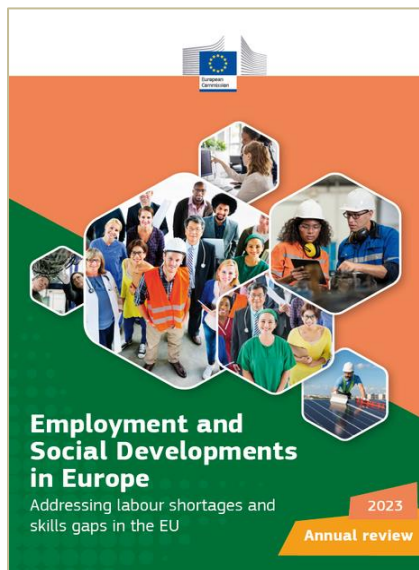
PIEAUGUŠO PRASMJU MĒRĪJUMA NOZĪME LATVIJAS CILVĒKKAPITĀLA UN PRODUKTIVITĀTES ATTĪSTĪBĀ

Prof. Gundars Bērziņš, Latvijas Universitātes rektors

LATVIJAS CILVĒKKAPITĀLA ATTĪSTĪBAS JAUTĀJUMI POLITIKAS DOKUMENTOS

STARPTAUTISKIE CILVĒKKAPITĀLA ATTĪSTĪBAS MONITORINGA RĪKI UN NOVĒRTĒJUMA ZIŅOJUMI

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

DATU AVOTI UN PROBLĒMAS TO PIEEJAMĪBAI LATVIJĀ

Publiski pieejamajiem datiem un monitoringa sistēmām ir vairāki trūkumi un nepilnības*:

SALĪDZINOŠI LIELA LAIKA NOBĪDE

Nacionālo kontu dati
gada griezumā ir par
pērnā gadu, bet
augstākas
detalizācijas pakāpes
dati pieejami divus
gadus veci

DATI PAR DARBASPĒKA PIESAISTI IR NEPIETIEKAMĀ DETALIZĀCIJĀ

Tas ierobežo
iespējas analizēt
imigrantu piesaistes
ietekmi uz
cilvēkkapitāla
attīstību

DARBASPĒKA PIEPRAŠĪJUMA UN PIEDĀVĀJUMA ATBILSTĪBAS RĀDĪTĀJI TIEK PUBLICĒTI VIENREIZ DIVOS GADOS

ESOŠĀS DATU BĀZES PĀRSVARĀ IR AUTONOMAS UN NETIEK NODROŠINĀTA TO SAVSTARPĒJĀ SAVIENOJAMĪBA

ADMINISTRĀTĪVO UN OPERĀTĪVO DATU PIEEJAMĪBA IR IEROBEŽOTA

*Pētījums «Cilvēkkapitāla attīstības politikas efektivitātes un progresa novērtēšana Latvijā», LU ESZF «Domnīca LV PEAK», 2024

NEPIECIEŠAMIE RĀDĪTĀJI CILVĒKKAPITĀLA MONITORINGAM

Rādītāji, kuri netiek pietiekami atspoguļoti oficiālajā statistikā*:

MIGRĀCIJA

CSP būtu jāieveido regulārās datu plūsmas, kas ļautu noteikt migrantu pienesumu cilvēkkapitāla attīstībā un pienesumu ekonomikas izaugsmei

IEDZĪVOTĀJU VESELĪBAS STĀVOKLIS

Informācija par iedzīvotāju veselības stāvokli atbilstoši starptautiski pieņemtajām metodoloģijām

VIENOTA METODOLOĢIJA PRASMJU NOVĒRTĒŠANAI

Pašlaik iztrūkst prasmju klasifikācijas, bez kuras nav iespējams salīdzināt prasmju statistiku starp valstīm un veikt prasmju attīstības monitoringu

LATVIJAS KVALIFIKĀCIJU IETVARSTRUKTŪRAS PILNVEIDOŠANA

Lai nodrošinātu datus balstītu lēmumu pieņemšanu, ir nepieciešams pilnībā ieviest kvalifikāciju kodu sistēmu

*Pētījums «Cilvēkkapitāla attīstības politikas efektivitātes un progresa novērtēšana Latvijā», LU ESZF «Domnīca LV PEAK», 2024

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

**JA LATVIJĀ VISĀS NOZARĒS TRŪKST
DARBASPĒKA, VAI PROGNOZĒŠANA IR
LIETDERĪGA?!**

Koordinētas cilvēkkapitāla attīstības jautājumu pārvaldības un īstenotās politikas veikspējas analīzei Latvijā būtu jāpiemēro pārmaiņu teorijā balstīta vērtēšanas metodoloģiskā pieeja.

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

CILVĒKKAPITĀLA ATTĪSTĪBAS PIEEJAS (pārmaiņu teorija)

Pārmaiņu teorija (*theory of change*) tiek pielietota, lai identificētu paredzamās izmaiņas no sākotnējās situācijas līdz vēlamajam stāvoklim. Tas nozīmē, ka tiek noteikta rīcība, kas būtu jārada, lai panāktu izvirzīto mērķi. Vienlaikus tiek identificētas cēloņsakarība, kas pamato piemērotās intervences lietderīgumu plānoto izmaiņu sasniegšanu.

CILVĒKKAPITĀLA POLITIKAS VIRZIENI DARBA TIRGUS UN PRODUKTIVITĀTES KONTEKSTĀ

PALIELINĀT LĪDZDALĪBU DARBA TIRGŪ

Kopējais nodarbinātības līmenis, jauniešu līdzdalība darba tirgū, gados vecāku darbinieku nodarbinātība, viesstrādnieku piesaiste

VEICINĀT DARBA TIRGUS FUNKCIONĒŠANU

Segmentācijas mazināšana, darba tirgus mobilitātes palielināšana, nepilna darba laika nodarbinātie

NODROŠINĀT ADEKVĀTU SOCIĀLĀS DROŠĪBAS SISTĒMU

Nodarbināto un bezdarbnieku sociālā drošība, nabadzības riska līmenis, ilgstošais bezdarbs, labi apmaksātas darba vietas

DARBA UN PRIVĀTĀS DZĪVES LĪDZSVARS

Ekonomikās aktivitātes līmenis, nepilnas slodzes darbs personisko un ģimenes pienākumu dēļ

DARBA VIETU RADĪŠANA

Nodarbinātības līmenis, dinamika nozaru griezumā, nodarbinātie inovatīvajos uzņēmumos, pašnodarbināto skaita izmaiņas, vakances, nodokļu slogs

PRODUKTIVITĀTE, EFEKTĪVA MŪŽIZGLĪTĪBA UN TALANTU PIESAISTE

Nodarbināto struktūru pēc izglītības līmeņa, pieaugušo iedzīvotāju iesaiste mūžizglītības pasākumos, digitālās prasmes

IZGLĪTĪBAS UN MĀCĪBU SISTĒMU UZLABOŠANA

Iedzīvotāju iesaiste izglītības un apmācības sistēmā, mācības priekšlaicīgi pametušo skaits, jaunieši, kuri nestrādā un nemācās

ALGU NOTEIKŠANAS MEHĀNISMI UN DARBASPĒKA IZMAKSU ATTĪSTĪBA

Darbaspēka izmaksu dinamika un tās sabalansētība ar produktivitātes rādītājiem

NABADZĪBAS UN SOCIĀLĀS ATSTUMTĪBAS NOVĒRŠANA, IEKĻAUJOŠS DARBA TIRGUS

Valsts izdevumi sociālajam atbalstam, veselības stāvoklis (mūža ilgums, veselīgi nodzīvotie gadi)

**KĀPĒC
CILVĒKKAPITĀLA
ATTĪSTĪBAS
POLITIKAS
VEIDOŠANĀ NAV
PIEAICINĀTAS
AUGSTSKOLAS!?**

**LATVIJAS
UNIVERSITĀTE**

AUGSTSKOLU LOMA CILVĒKKAPITĀLA ATTĪSTĪBĀ:

- ✓ PADZIĻINĀTI PĒTĪJUMI
- ✓ MŪŽIZGLĪTĪBA – DIVI “T”
PIEEJA

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

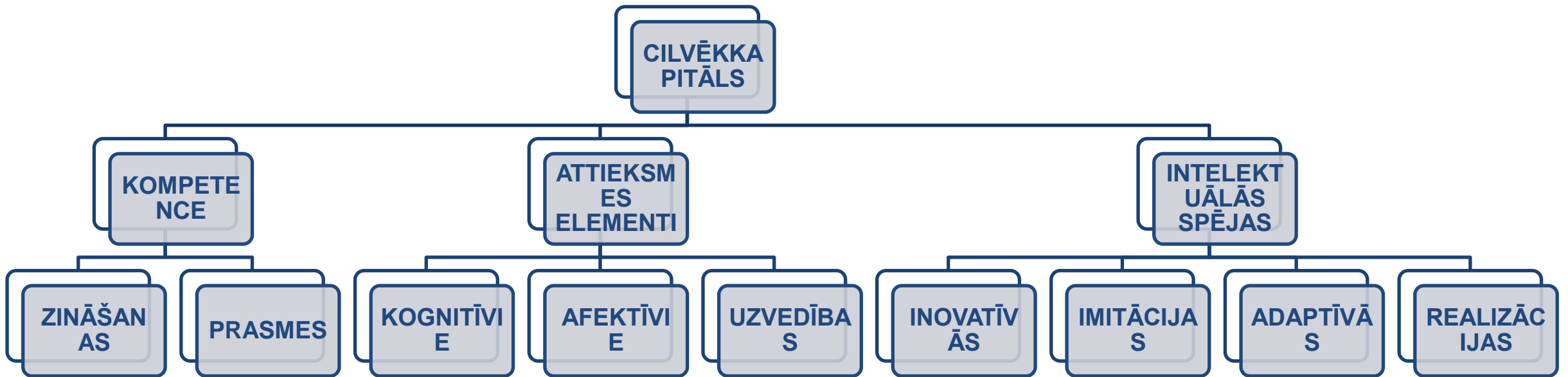

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

PALDIES!

CILVĒLKKAPITĀLS MŪSDIENĀS

Avots: Roos J., Roos G., Dragonetti N.C., Edvinsson L. *Intellectual capital*. – London: Macmillan Press Ltd., 1997.

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

Eiropas Sociālā fonda Plus projekts Nr. 4.2.2.5/1/23/I/001 "Dalība starptautiskos izglītības pētījumos izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas attīstībai un nodrošināšanai"

OECD PIAAC: Pieaugušo prasmju pētījums Latvijā

2018.-2024.

2024.gada 11.decembrī, Rīgā

Aija Zobena, Dr.sc.Soc., ESZF profesore

Mareks Niklass, Dr.sc.Soc.,

ESZF asociētais profesors

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

Nacionālais
attīstības plāns

Izglītības un zinātnes
ministrija

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

Pieaugušo prasmju pētījuma Latvijā 2018.-2024.norises hronoloģija

- 2018. gads – līgums starp Izglītības un zinātnes ministrija un Latvijas Universitāti (LU) kā sadarbības partneri par Eiropas Sociālā fonda projekta “Dalība starptautiskos izglītības pētījumos” īstenošanu par OECD PIAAC pētījumu;
- 2018.09.-2020. 02. – bija plānots sagatavot izlases ietvaru, instrumentāriju utt.;
- Covid19 ieviesa korekcijas plānos visās dalībvalstīs;
- 2022.06. - instrumentārija, datu menedžmenta sistēmas pielāgošana, lauka darba organizācija;
- 2022.10.-2023.06. – datu vākšana (lauka darbs);
- 2023.06.-2024.12. –datu sagatavošana, pirmie rezultāti.

OECD PIAAC
galvenā pētījuma
lauka darbu
raksturojošie
rādītāji
Datu ieguvei Latvijā
pēc Latvijas
Universitātes
pasūtījuma veica
pētījumu centrs
SKDS

Apsekojamo mājsaimniecību adrešu skaits	27 630
Mājsaimniecības locekļu atteikumi	10 567
Adreses, kurās nebija pastāvīgi dzīvojošu iedzīvotāju (vasarnīcas, remontējamas ēkas, neapdzīvoti mājokļi u. tml.)	1 584
Adreses, kurās nebija mērķgrupas iedzīvotāju (16–65 gadus veci Latvijas pastāvīgie iedzīvotāji)	1 793
To respondentu skaits, kas bija rekrutēti PIAAC galvenajam pētījumam	7 551
To respondentu skaits, kas bija pabeiguši galvenā pētījuma anketu	6 544
To respondentu skaits, kas bija pabeiguši galvenā pētījuma testa daļu	5 789
Kopējais respondences līmenis (%)	27,5

10 soļi intervētāja ceļā līdz respondentam, izmantojot mājsaimniecību izlasi

- (1) atrast darba uzdevumā norādīto adresi;
- (2) konstatēt, vai tajā ir atrodama kāda celtne;
- (3) konstatēt, vai celtne ir apdzīvota ēka (dzīvojamā ēka);
- (4) jānoskaidro, vai tajā dzīvo fiziska persona;
- (5) uzrunāt sastapto personu, kura var piekrist sarunai vai atteikties;
- (6) uzrunātā persona, saņēmusi informāciju par pētījumu, piekrīt **atlases intervijai**;
- (7) ja datorprogramma izvēlas sastapto personu - intervija var turpināties; ja izvēlēta cita persona – jāiegūst informācija par to, kad varēs sastapt izvēlēto personu;
- (8) intervētājs uzrunā izvēlēto cilvēku, informē par pētījumu un uzrunā piedalīties aptaujā;
- (9) ja respondents piekrīta intervijai, var sākties **fona intervija**;
- (10) intervija ir pabeigta tikai pēc **testa uzdevumu sadaļas** izpildes.

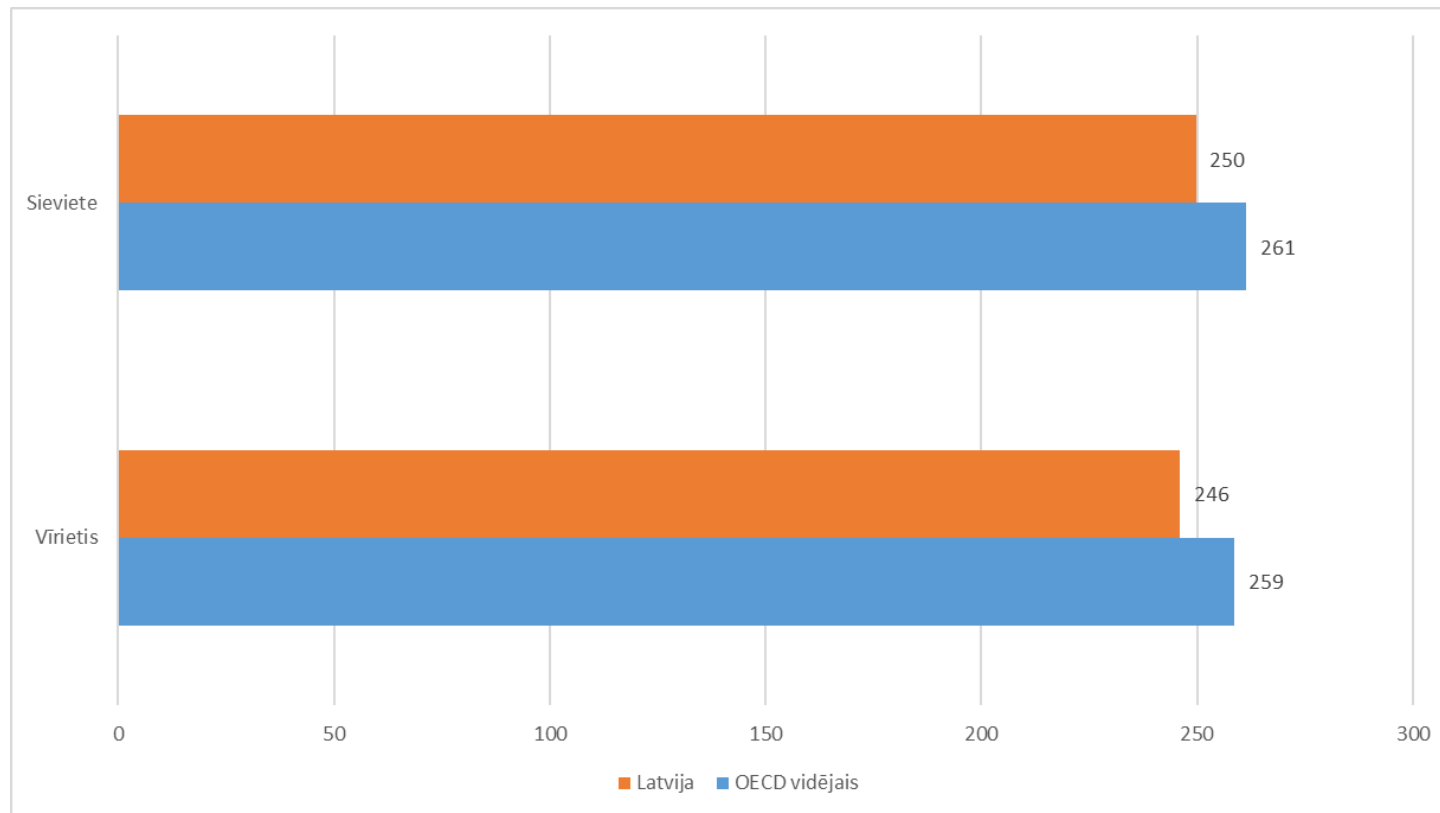

10 soļi intervētāja ceļā līdz respondentam

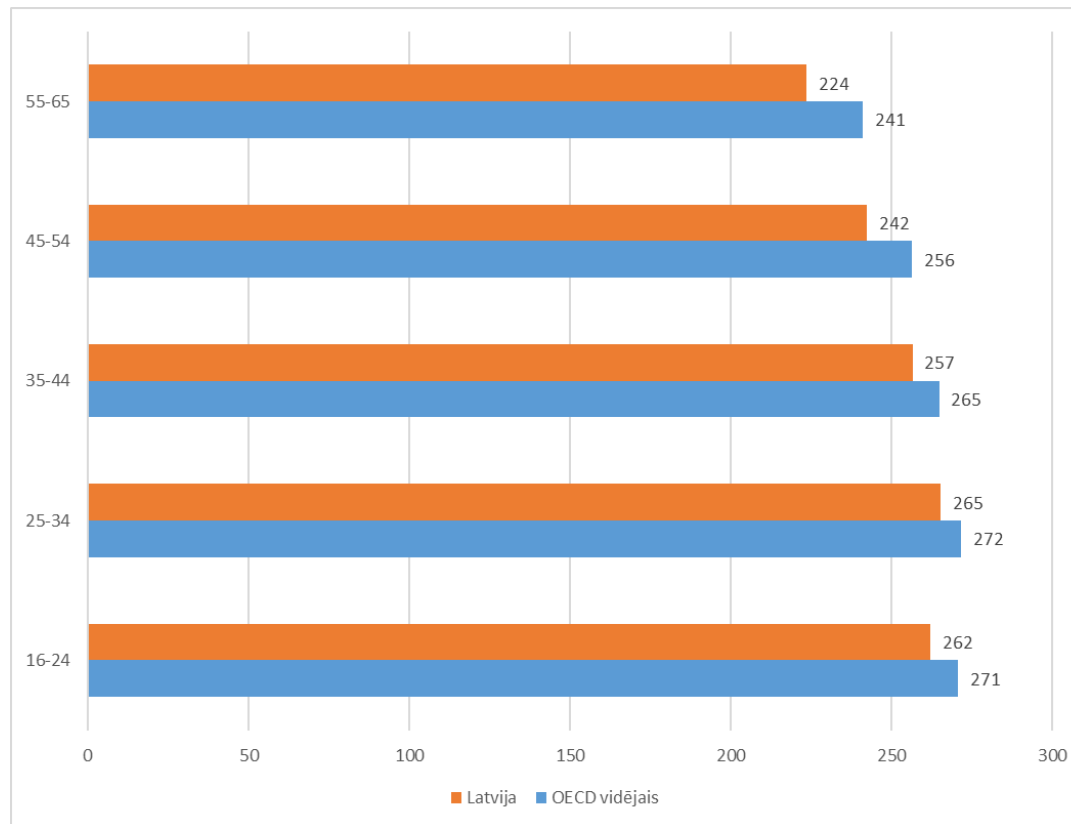
- Lai iegūtu **6544** intervijas, intervētāji veica **79 000** kontaktu mēģinājumus (ieraksts par apmeklējumu ar dažiem indikatoriem), no tiem **54 000** “nav sastopams mājās” vai “slēgta piekļuve mājoklim”.
- **4450** stundas – pamatanketu izpilde; testu uzdevumi - aptuveni **6200** stundas.
- Atlases intervija + pamatanketa + testa sadaļa aptuveni **10 850** stundas.

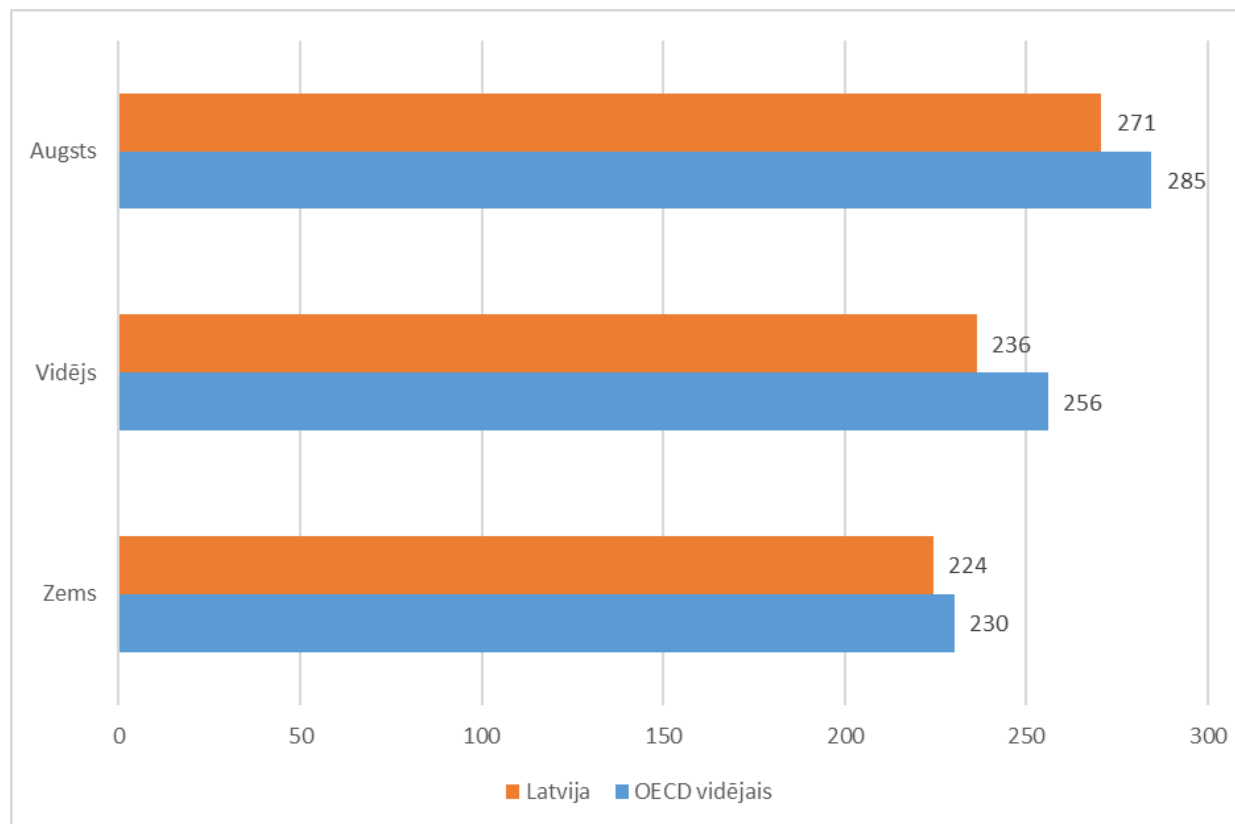
Latvijas un OECD
tekstpratības
testa
rezultātu
sadalījums
iedzīvotāju
dzimumu grupās
pēc vidējā
aritmētiskā

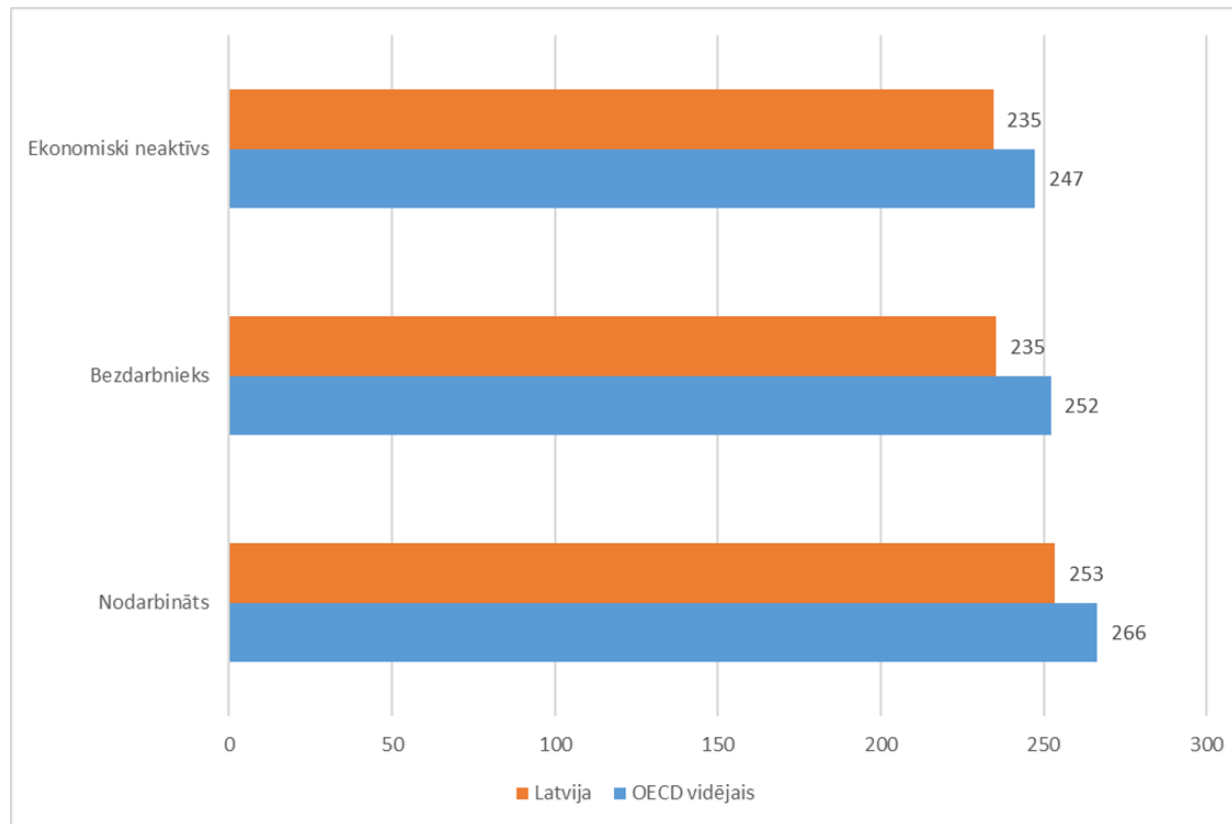
Latvijas un OECD
tekstpratības testa
rezultātu
sadalījums
dažādās iedzīvotāju
vecuma grupās pēc
vidējā aritmētiskā

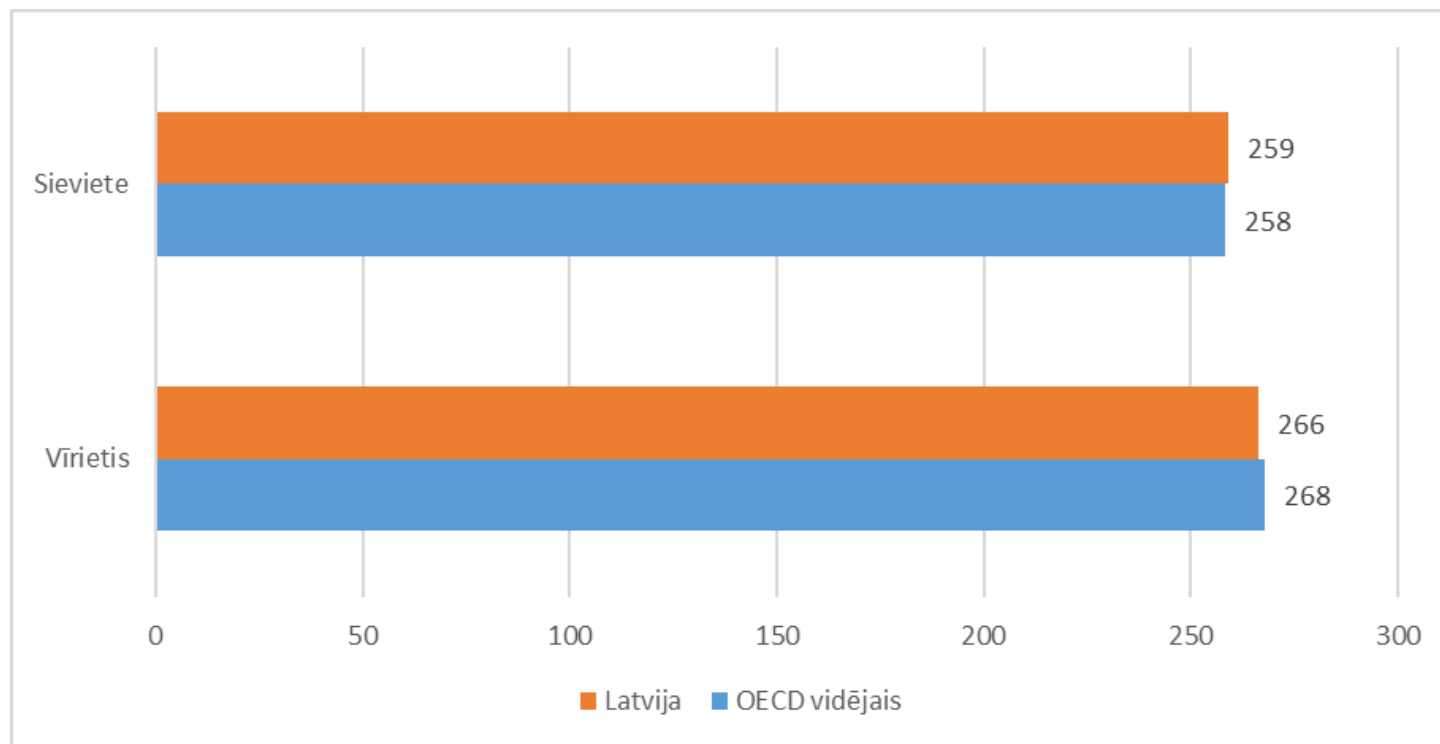
Latvijas un OECD
tekstpratības testa
rezultātu
sadalījums
iedzīvotājiem
iegūtās izglītības
līmeņa grupās pēc
vidējā aritmētiskā

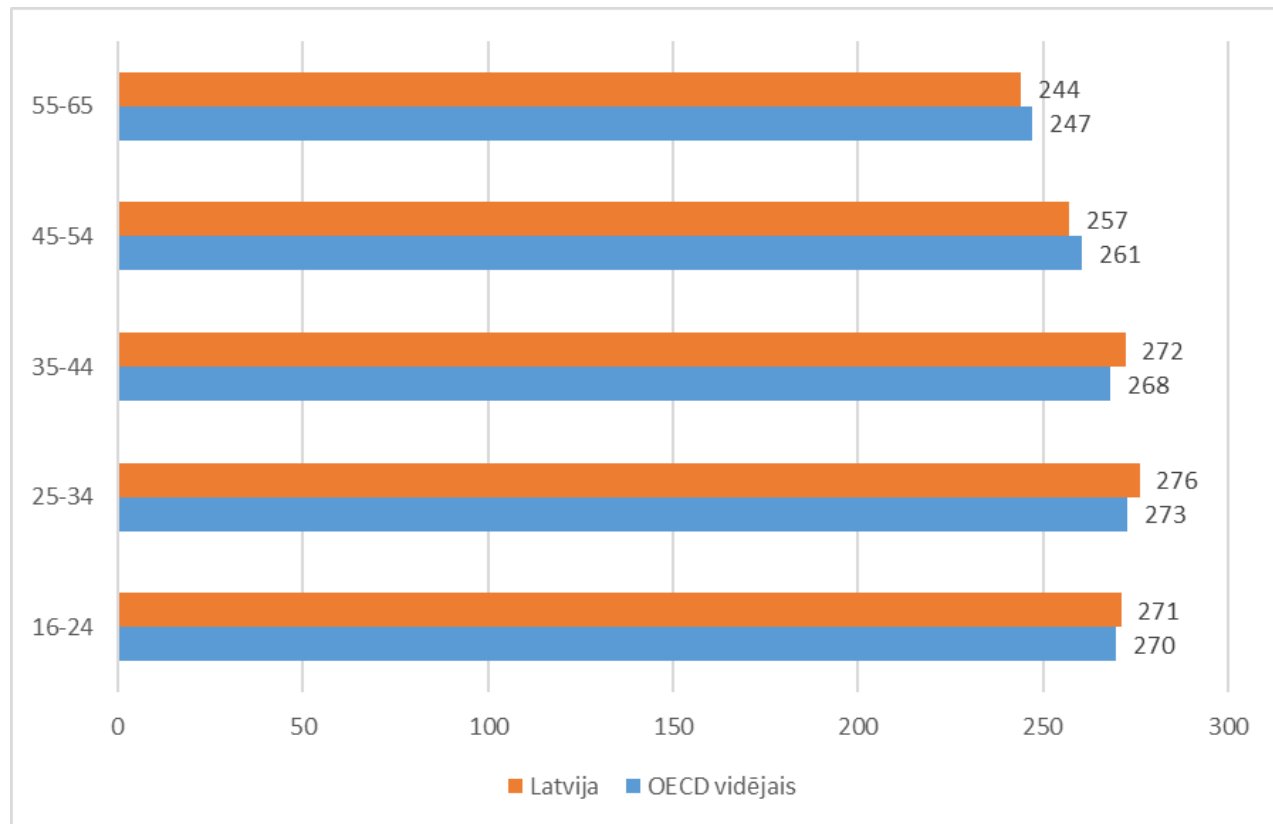
Latvijas un OECD
tekstpratības testa
rezultātu sadalījums
nodarbināto
iedzīvotāju,
bezdarbnieku un
ekonomiski neaktīvo
iedzīvotāju grupās
pēc vidējā aritmētiskā

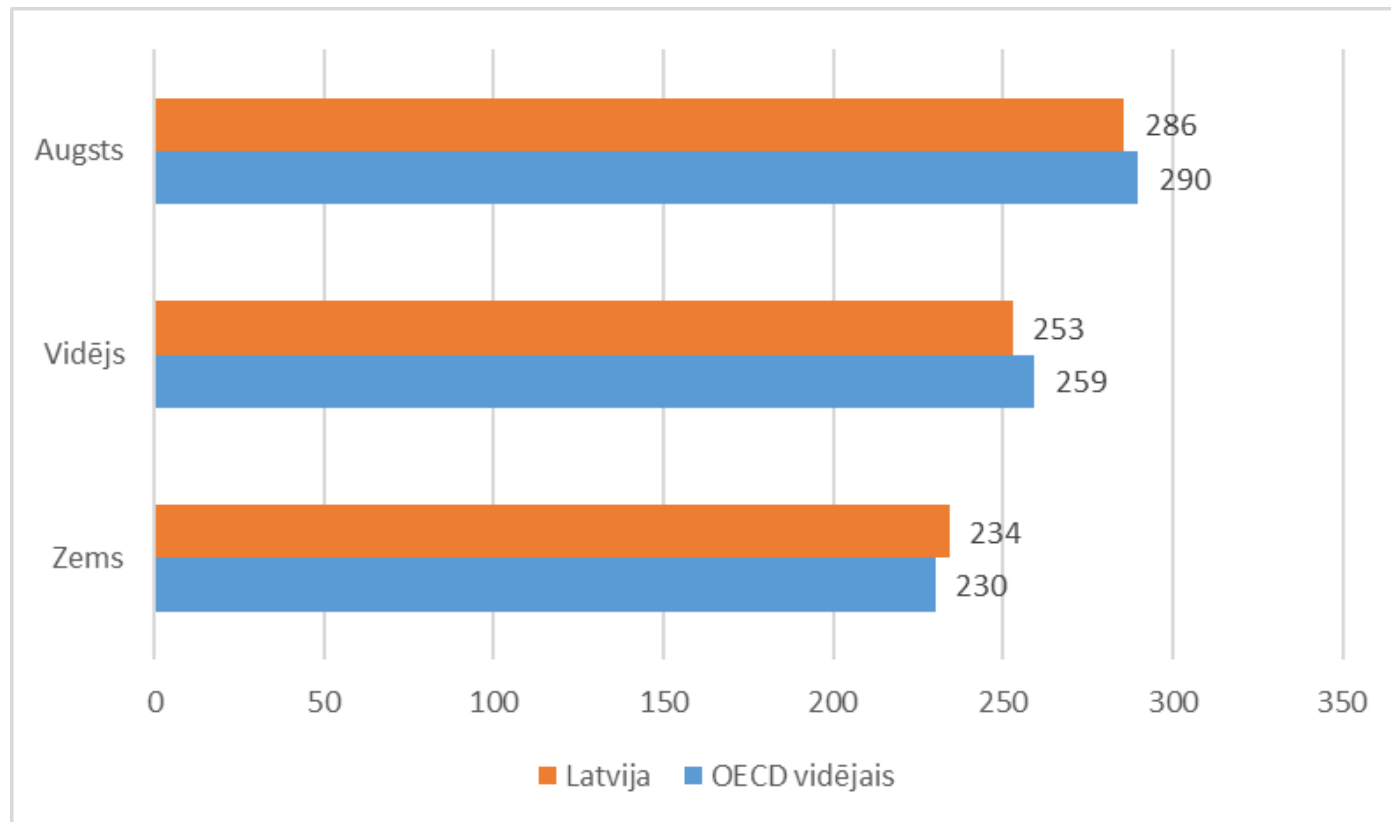
Latvijas un
OECD
rēķinpratības
testa rezultātu
sadalījums
iedzīvotāju
dzimumu grupās
pēc vidējā
aritmētiskā

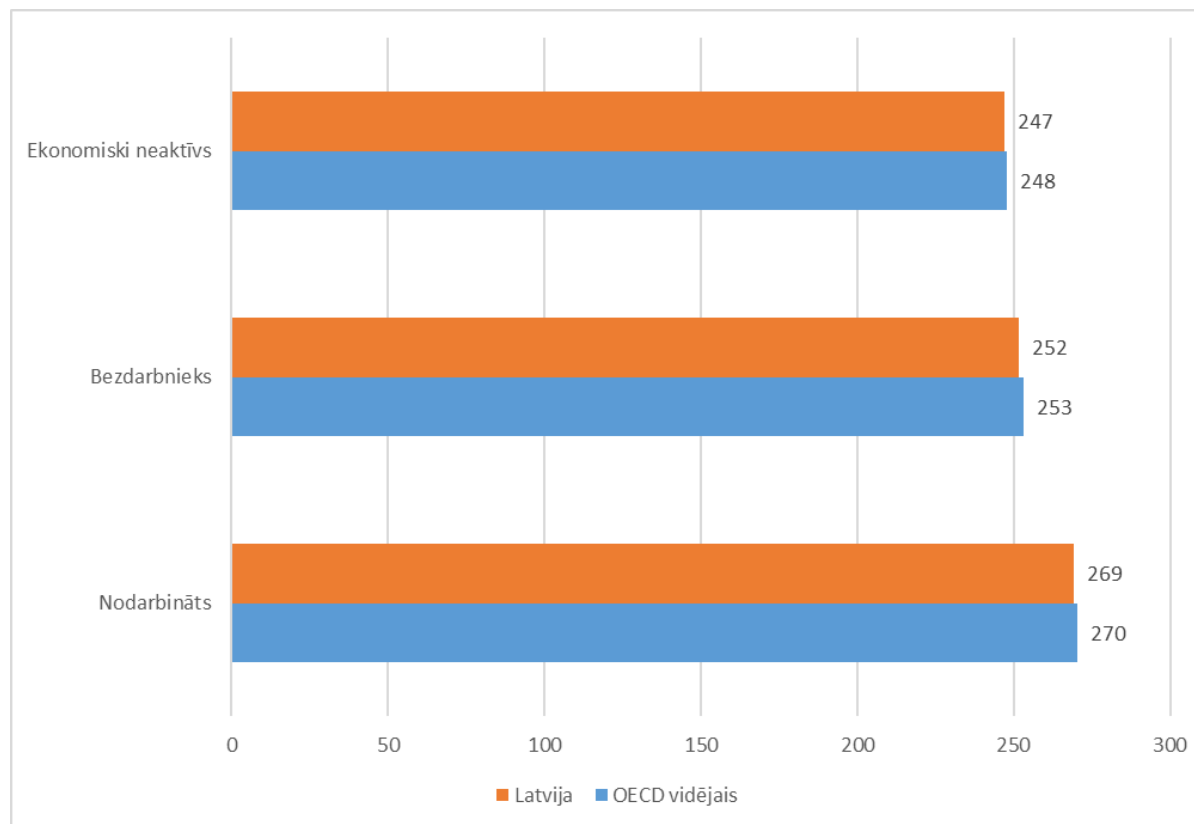
Latvijas un OECD
rēķinpratības testa
rezultātu
sadalījums
iedzīvotāju vecuma
grupās pēc vidējā
aritmētiskā

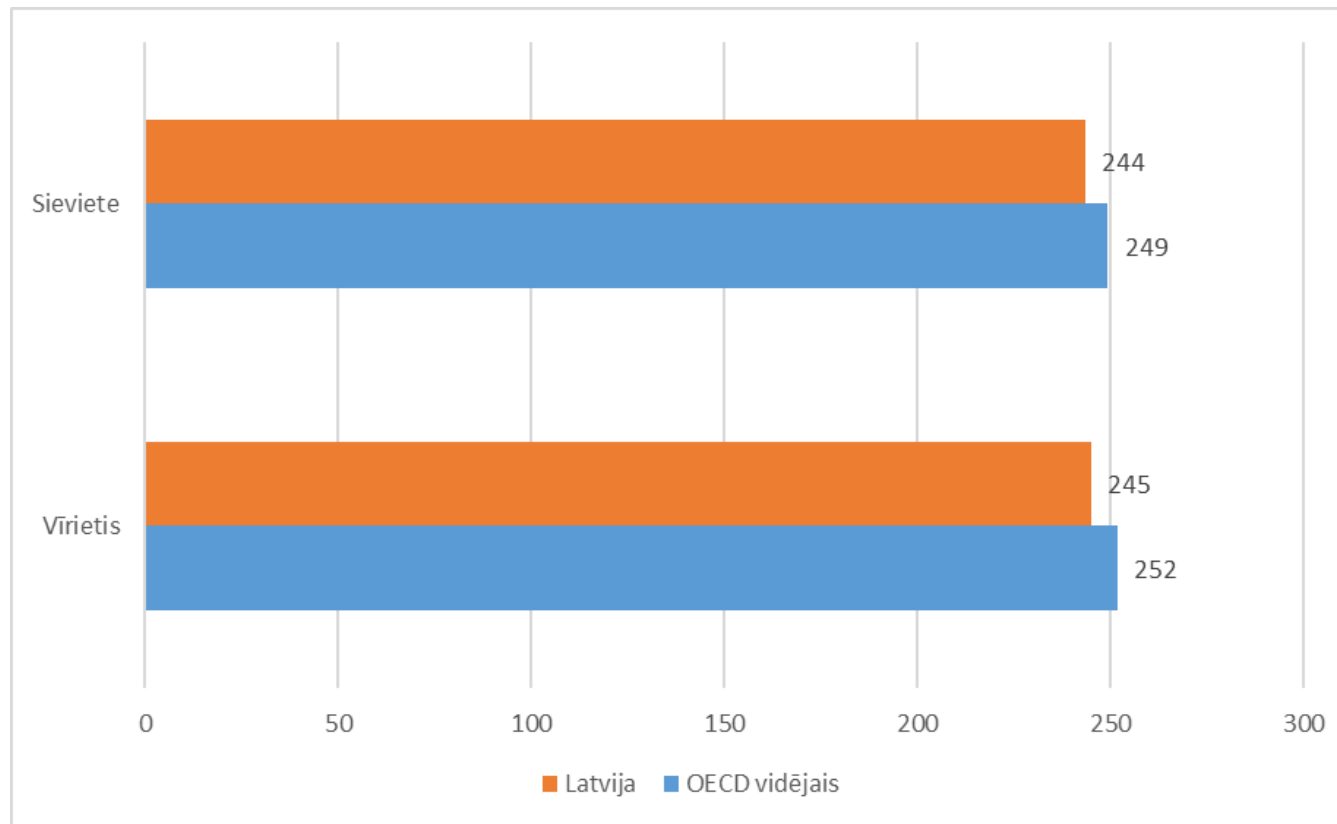
Latvijas un OECD
rēķinpratības testa
rezultātu
sadalījums
iedzīvotāju iegūtās
izglītības līmeņa
grupās pēc vidējā
aritmetiskā

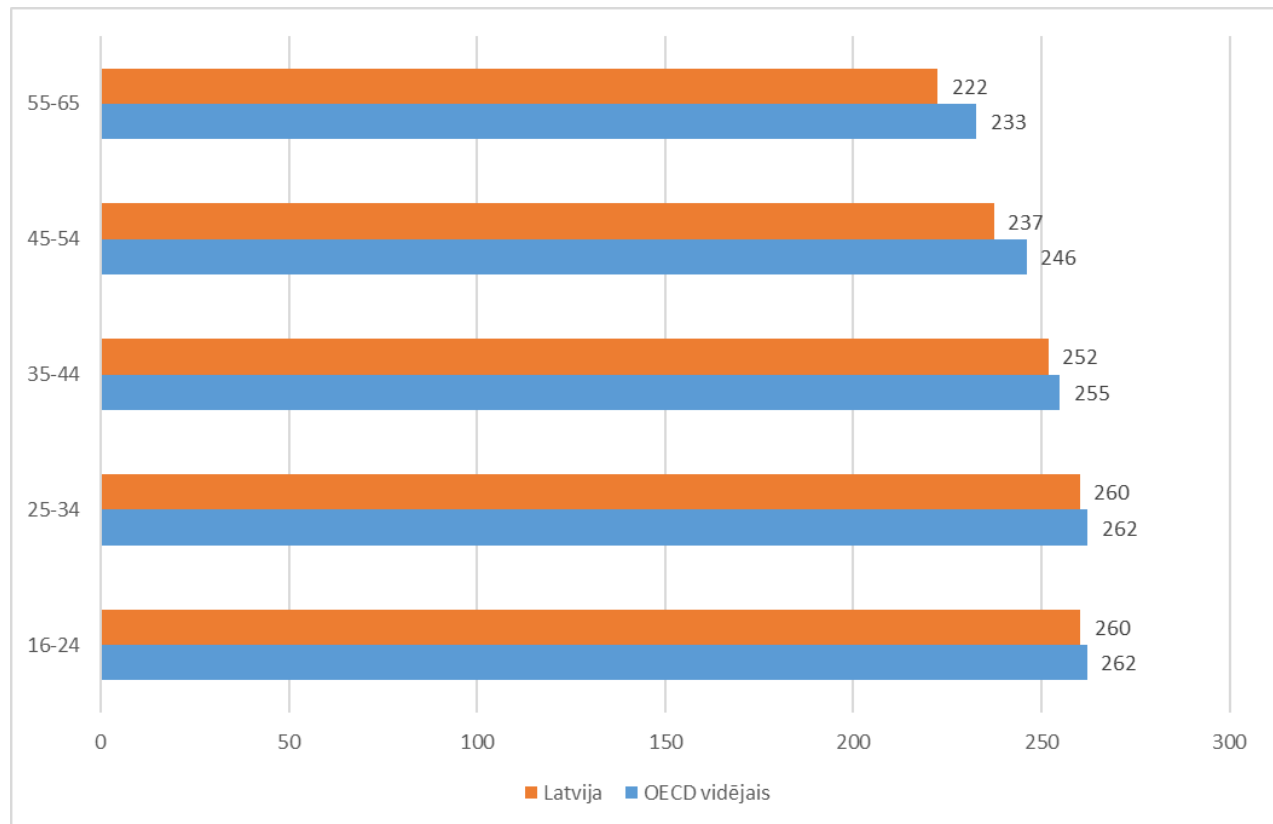
Latvijas un OECD
rēķinpratības testa
rezultātu
sadalījums
nodarbināto
iedzīvotāju,
bezdarbnieku un
ekonomiski
neaktīvo iedzīvotāju
grupās pēc vidējā
aritmētiskā

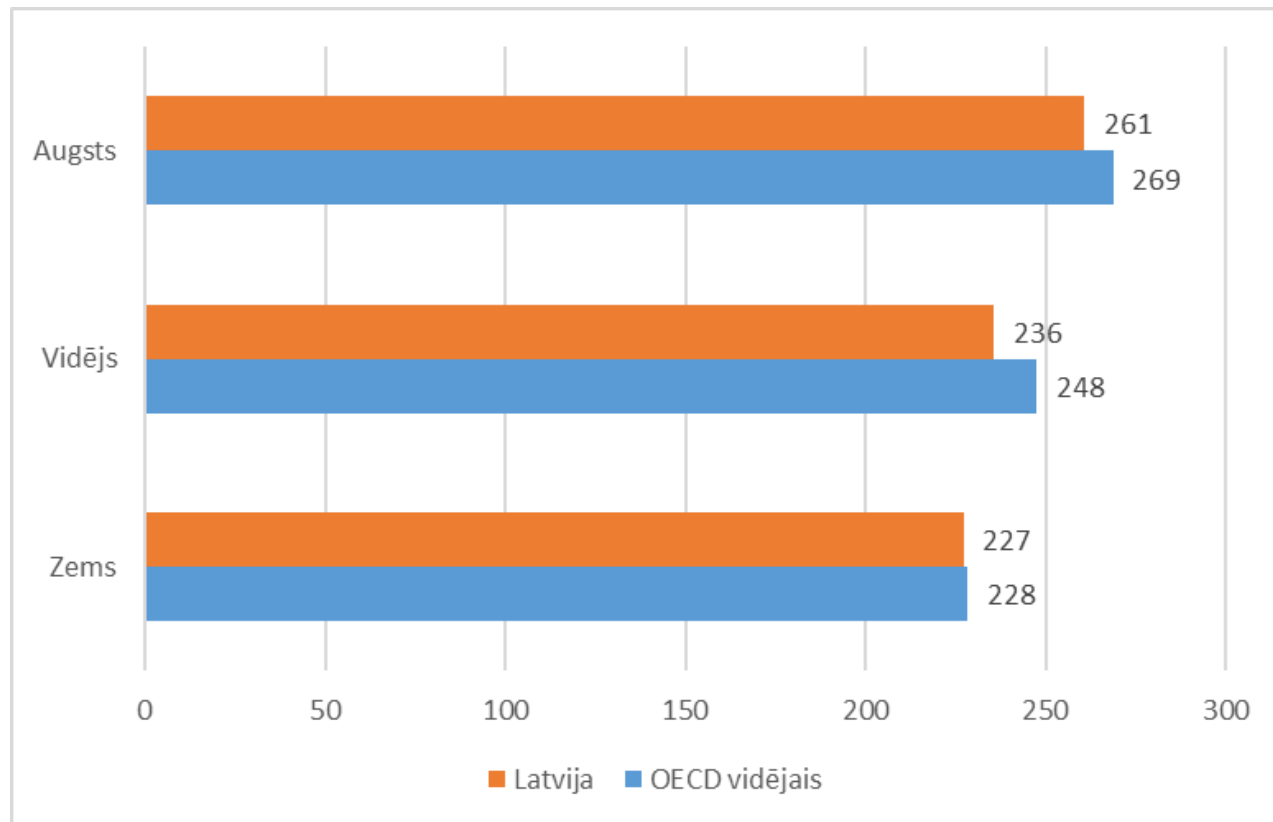
Latvijas un OECD
adaptīvās
problēmu
risināšanas testa
rezultātu
sadalījums
iedzīvotāju
dzimumu grupās
pēc vidējā
aritmētiskā

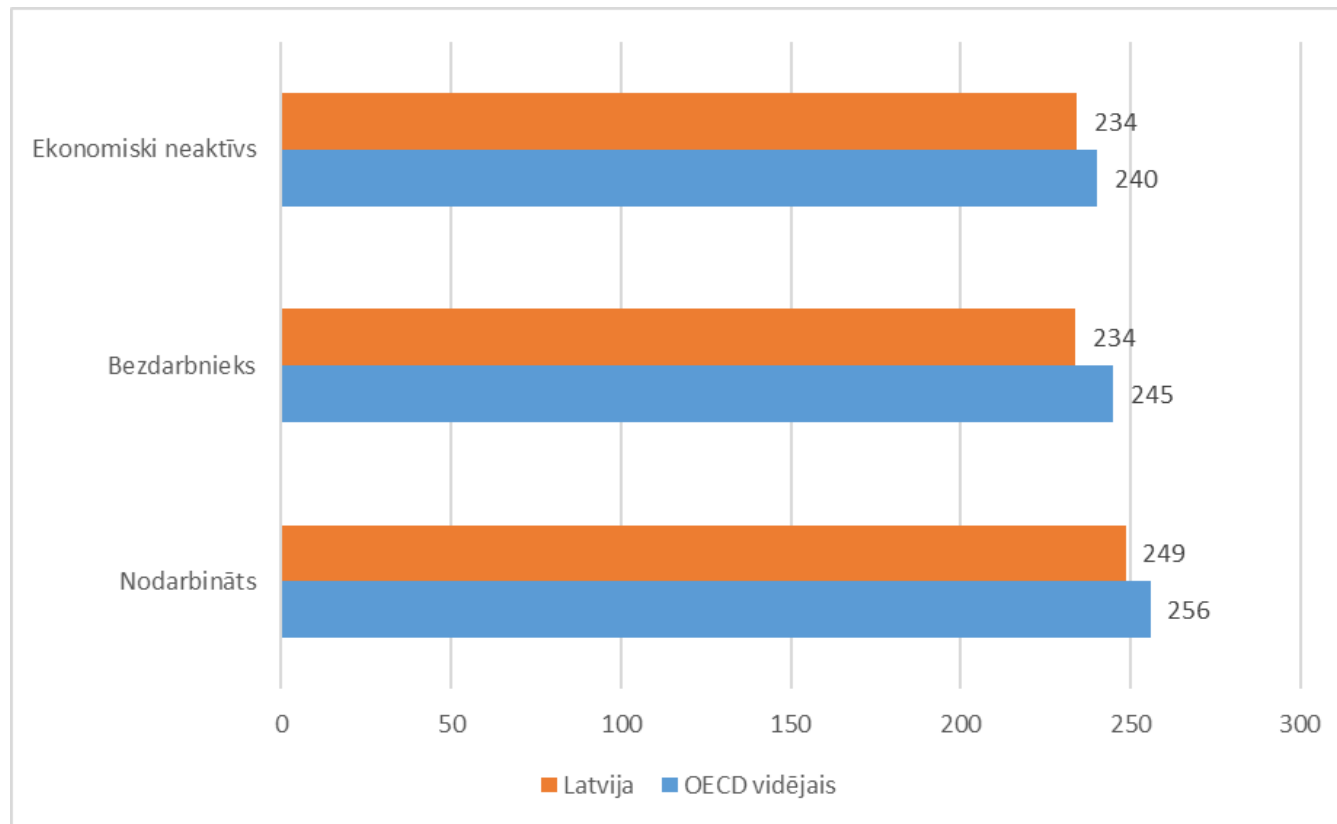
Latvijas un OECD
adaptīvās
problēmu
risināšanas testa
rezultātu
sadalījums
iedzīvotāju vecuma
grupās pēc vidējā
aritmētiskā

Latvijas un OECD
**adaptīvās
problēmu
risināšanas testa**
rezultātu
sadalījums iegūtās
izglītības līmeņa
grupās pēc vidējā
aritmētiskā

Latvijas un OECD
adaptīvās
problēmu
risināšanas testa
rezultātu
sadalījums
nodarbināto
iedzīvotāju,
bezdarbnieku un
ekonomiski
neaktīvo iedzīvotāju
grupās pēc vidējā
aritmētiskā

- **Latvijas 16–65 gadus vecu pastāvīgo iedzīvotāju tekstpratības un adaptīvās problēmu risināšanas prasmju līmenis ir zemāks nekā vidēji OECD. Savukārt rēķinpratības testa rezultāti Latvijā būtiski neatšķiras no vidējā līmeņa OECD un vairumā OECD dalībvalstu.**
- **Latvijas iedzīvotāju dažādu prasmju līmenis kopumā ir augstāks nekā Lietuvā, Polijā un Portugālē, bet zemāks nekā, piemēram, Igaunijā vai Somijā.**
- **Jaunākiem iedzīvotājiem Latvijā vecumā no 16 līdz 34 gadiem visās testa daļās ir augstāks sasniegumu līmenis. Augstāki rezultāti ir arī iedzīvotājiem ar augstu izglītības līmeni (ar vismaz bakalaura grādu).**
- **Mazākā mērā atšķirības var novērot dažādās nodarbinātības grupās. Nodarbināto rezultāti ir labāki nekā bezdarbniekiem vai ekonomiski neaktīviem iedzīvotājiem.**
- **Sievietēm Latvijā ir labāki sasniegumi tekstpratības testā, savukārt vīriešiem ir augstāki rezultāti rēķinpratības testā. Adaptīvās problēmu risināšanas prasmes abām dzimumu grupām ir līdzīgas.**

**OECD
PIAAC
Latvija:
galveno
rezultātu
apkopojums**

Do Adults Have the Skills They Need to Thrive in a Changing World?

SURVEY OF ADULT SKILLS 2023

Riga, Latvia, 11 December 2024

Elif Bahar

Labour Market Economist, Directorate for Employment, Labour and Social Affairs

What is the Survey of Adult Skills?

2023 Survey of Adult Skills (Cycle 2)

Summary

**Latvia participated
for the first time!**

160 000 adults...

representing 673 million 16-65 year-olds in 31 countries and economies

Assessment of literacy, numeracy and adaptive problem solving.

Collection of other info: social and emotional skills, skill use at home, training and labour market outcomes.

Administered via tablets; CAPI background questionnaire.

2023 Survey of Adult Skills

Assessment domains

Literacy

The ability to...

Access, understand, evaluate and reflect on written texts.

In order to: Achieve one's goals, develop one's knowledge and potential and participate in society.

Literacy encompasses a range of skills: Accessing text, understanding and evaluating.

Numeracy

The ability to...

Access, use, reason critically with mathematical content, information and ideas represented in multiple ways.

In order to: Engage in and manage the mathematical demands of a range of situations in adult life.

Adaptive Problem Solving

The ability to...

Achieve one's goals in a dynamic situation, in which a method for solution is not immediately available.

It requires respondents to: engage in cognitive and metacognitive processes to define the problem, search for information, and apply a solution in a variety of information environments and contexts.

**How did adults perform in literacy,
numeracy and adaptive problem
solving?**

The cross-country picture

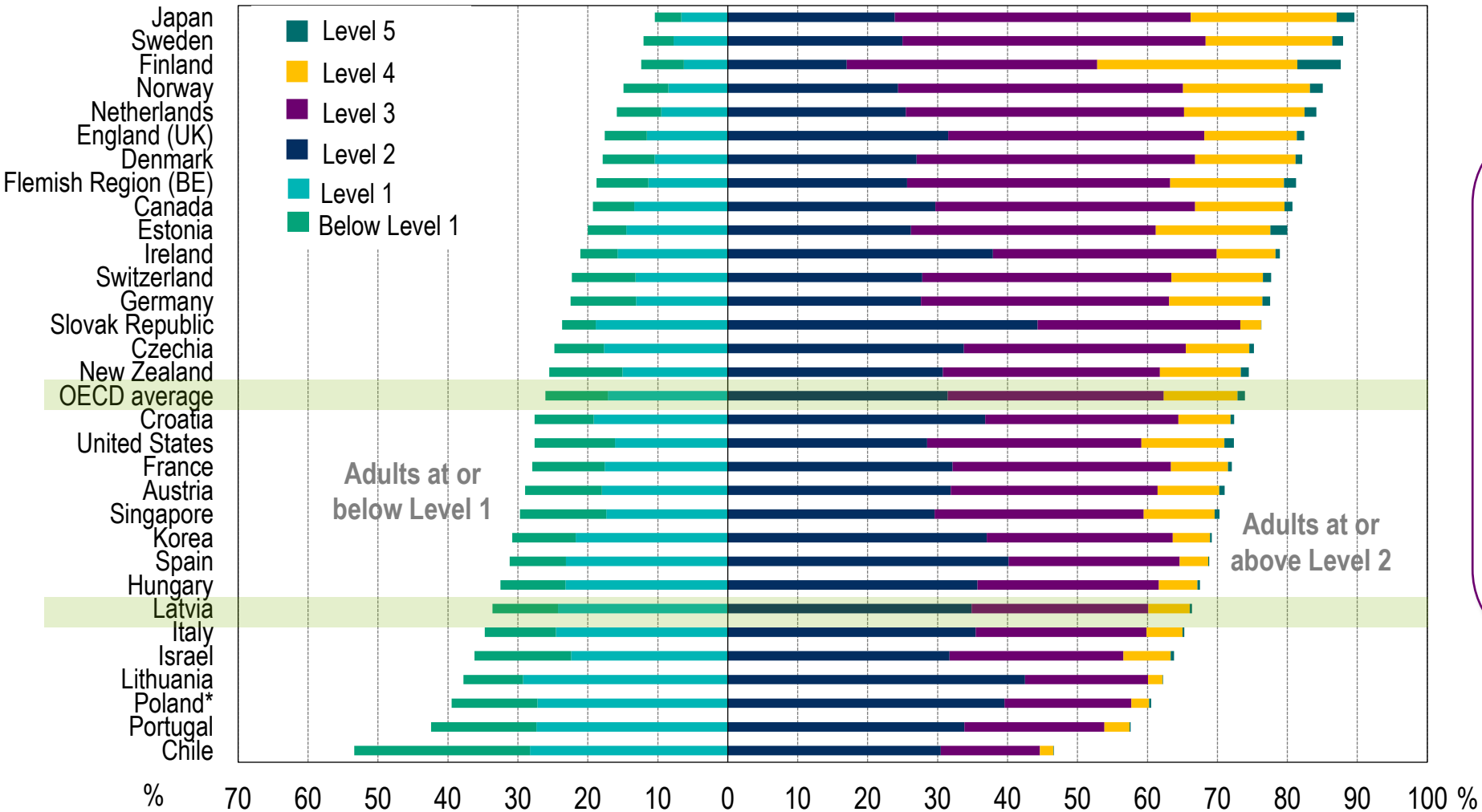
- 5 countries consistently score at the top across all three domains: Finland, Japan, Sweden, Norway, Netherlands
- **Latvia** falls below the OECD average in literacy and APS but is similar to the OECD average in numeracy

On average, across participating OECD countries, around one-quarter of adults are considered low performers in literacy

Literacy proficiency among adults

Share of 16-65 year-olds scoring at each proficiency level in literacy

OECD average
Below Level 1 & Level 1: 26%
Level 2: 31%
Level 3: 31%
Level 4 & Level 5: 12%

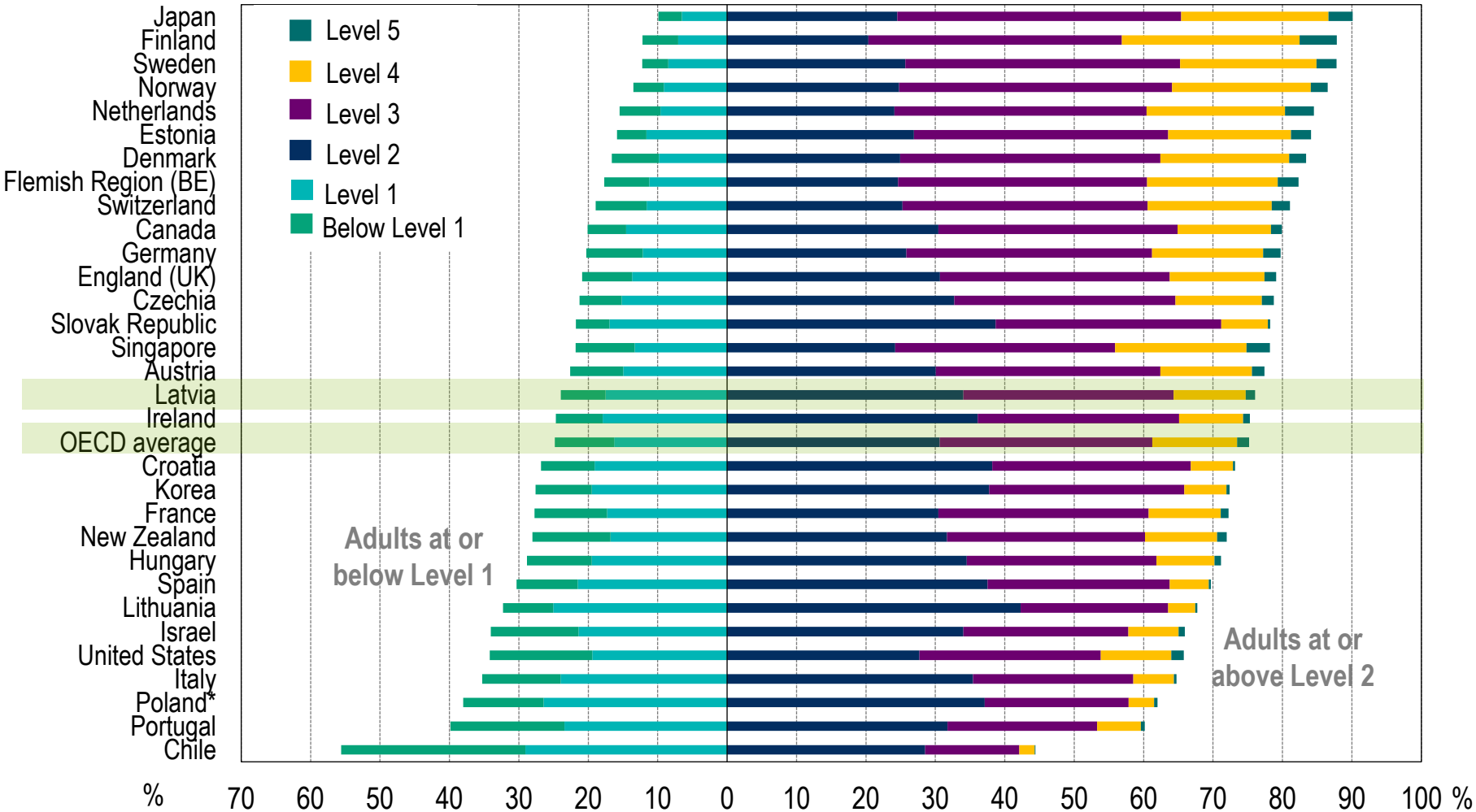
Latvia
Below Level 1 & Level 1: 34%
Level 2: 35%
Level 3: 25%
Level 4 & Level 5: 6%

On average, across participating OECD countries, around one-quarter of adults are considered low performers in numeracy

Numeracy proficiency among adults

Share of 16-65 year-olds scoring at each proficiency level in numeracy

OECD average
Below Level 1 & Level 1: 25%
Level 2: 31%
Level 3: 31%
Level 4 & Level 5: 14%

Latvia
Below Level 1 & Level 1: 24%
Level 2: 34%
Level 3: 30%
Level 4 & Level 5: 12%

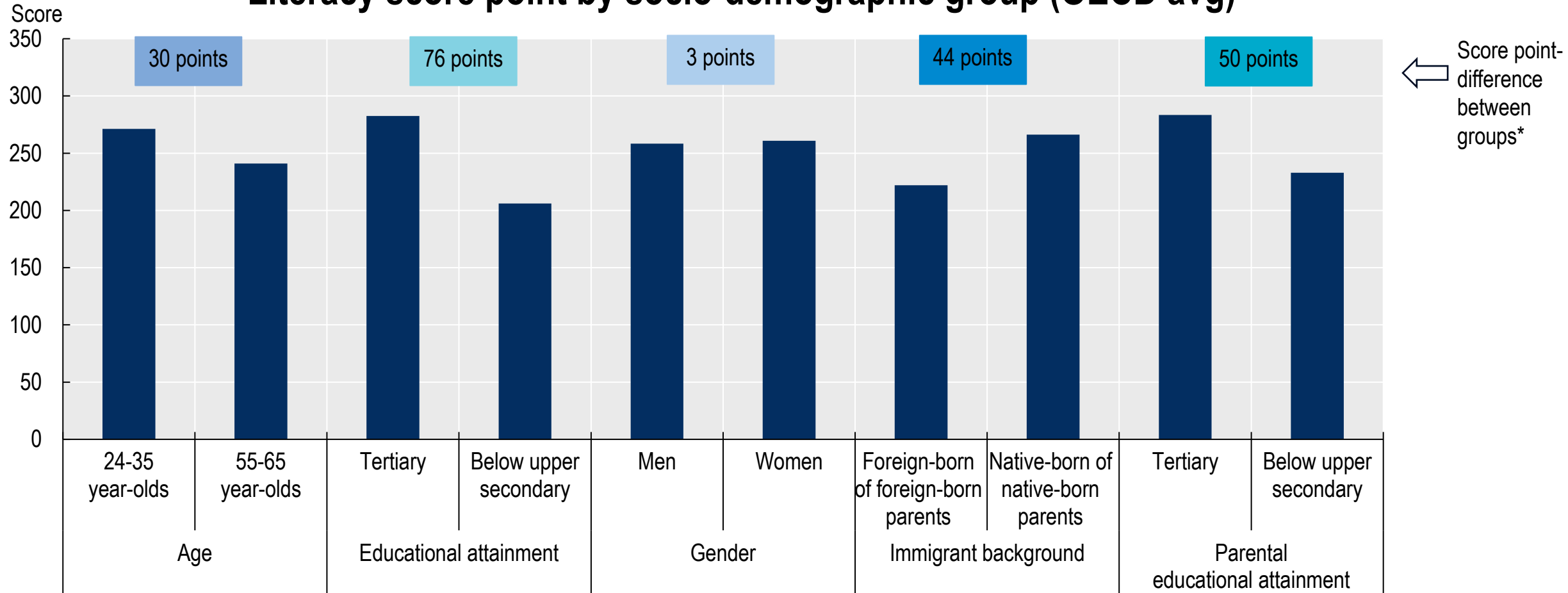
How have skills evolved over the last decade?

- Average literacy proficiency has **stagnated** or **declined** in most countries
- Changes in numeracy proficiency over time have been more favourable
- Driven mostly by declines in proficiency amongst **lower performers**
- Various reasons for these trends:
 - ◆ Compositional changes
 - ◆ Changes in behaviours, attention spans, habits; changes in technology
 - ◆ Role of workplaces; changes in labour market or job tasks

Literacy proficiency across different groups

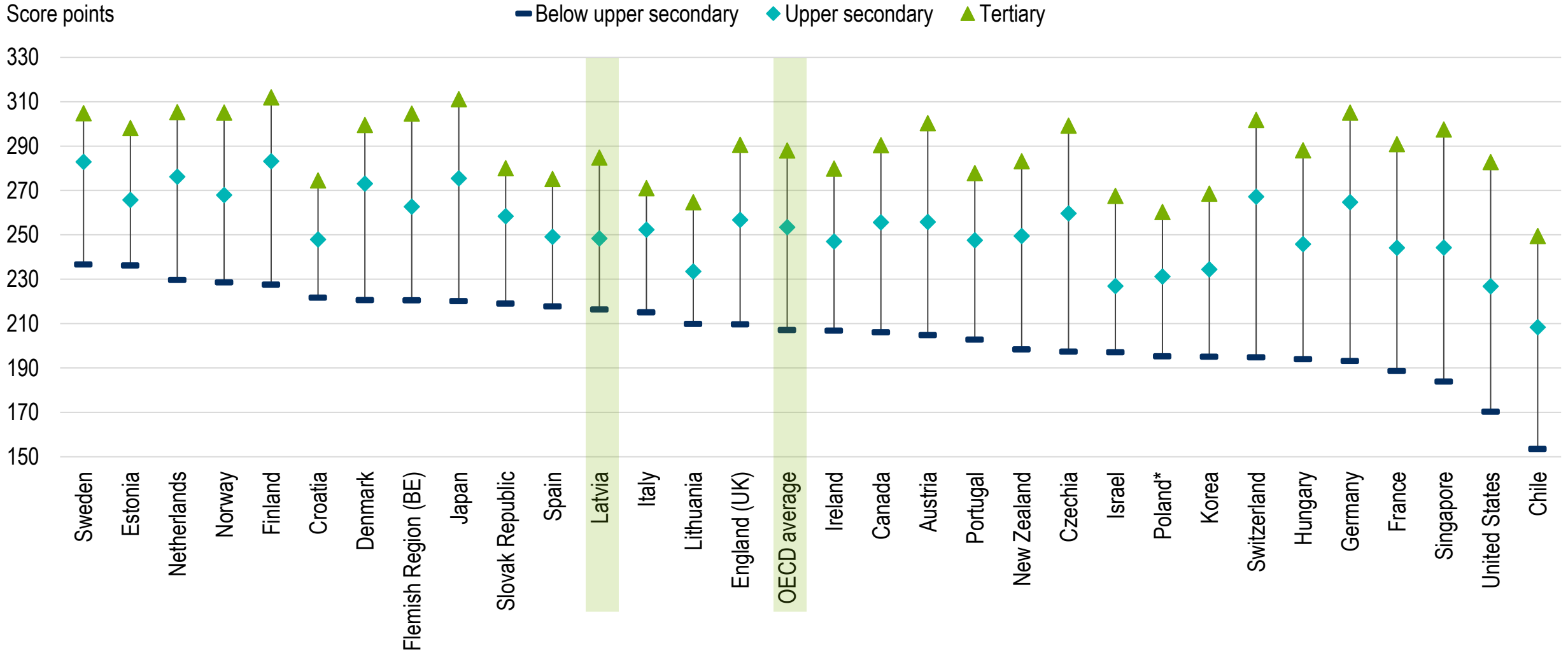
Literacy score point by socio-demographic group (OECD avg)

* All score-point differences are significant.

Tertiary educated adults tend to display higher skill levels

Average proficiency in numeracy, by educational attainment

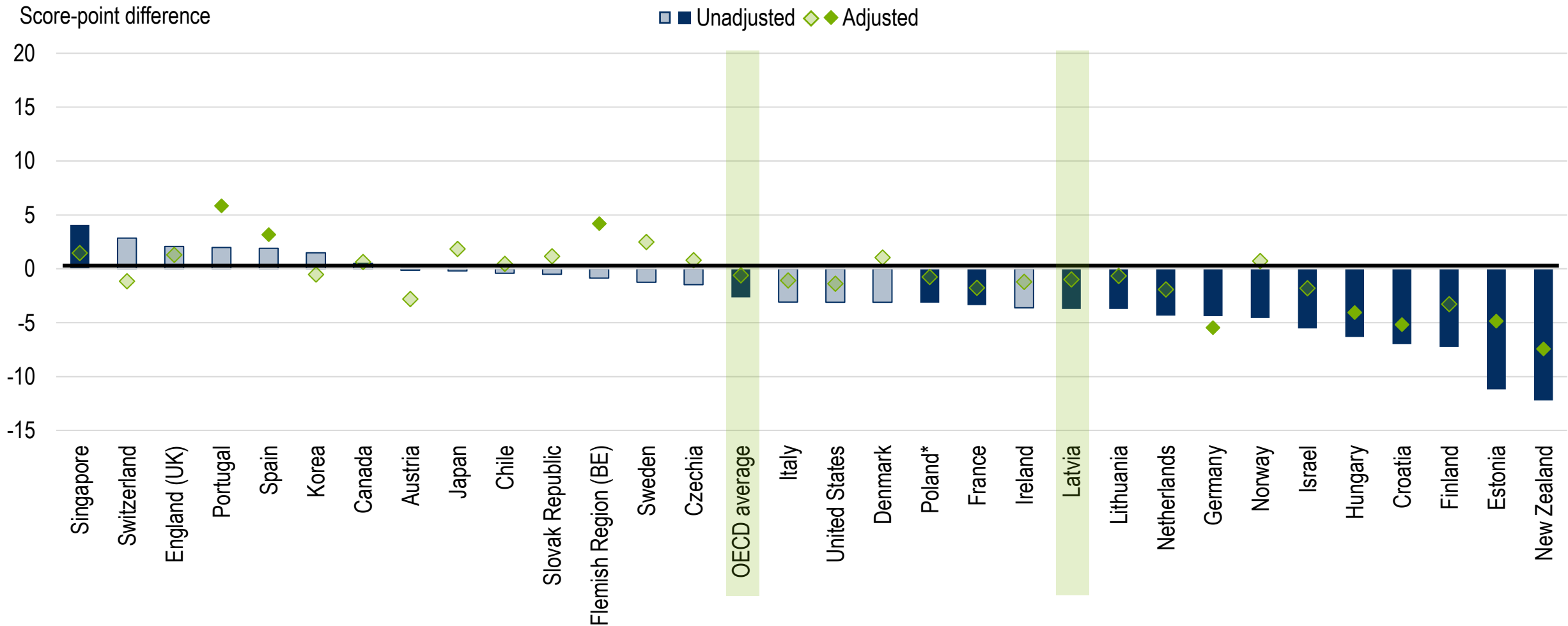

Gender gaps in literacy proficiency are generally small...

Gender differences in literacy

Adjusted and unadjusted differences in average literacy scores (men *minus* women)

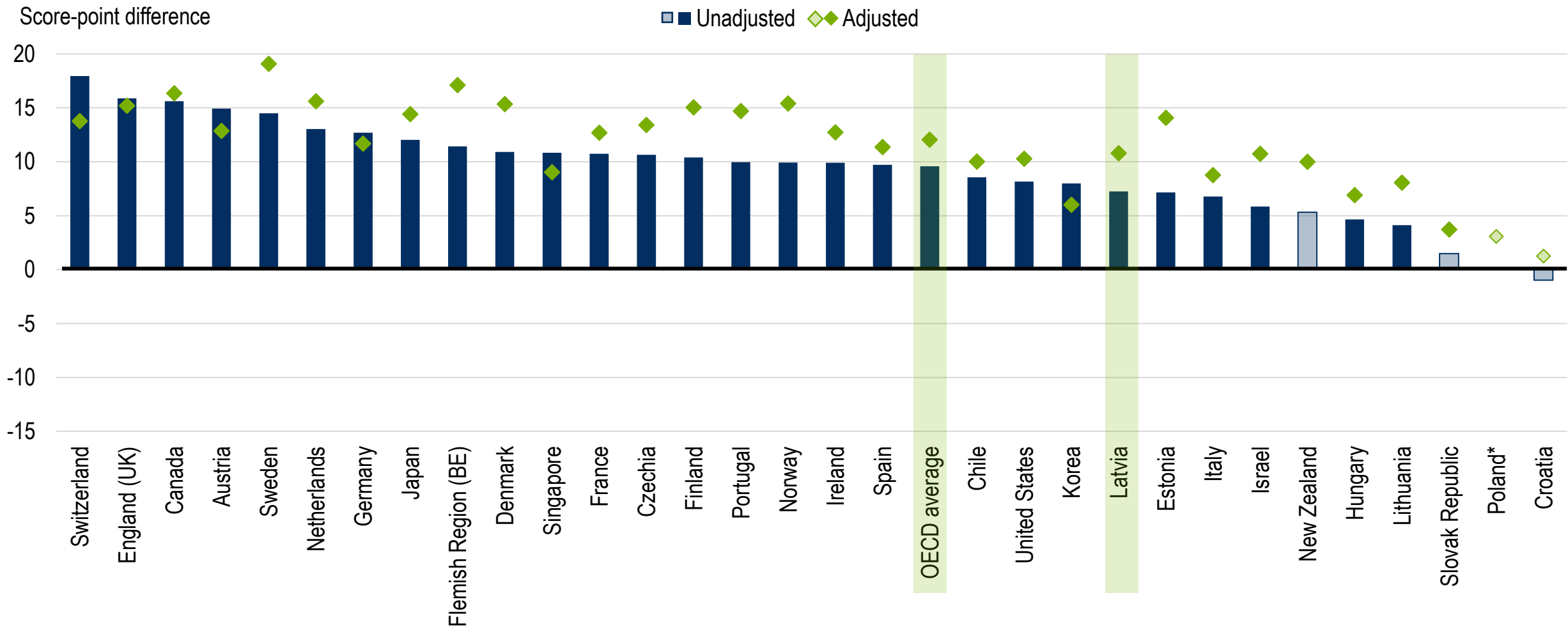

...but persist for numeracy proficiency

Gender differences in numeracy

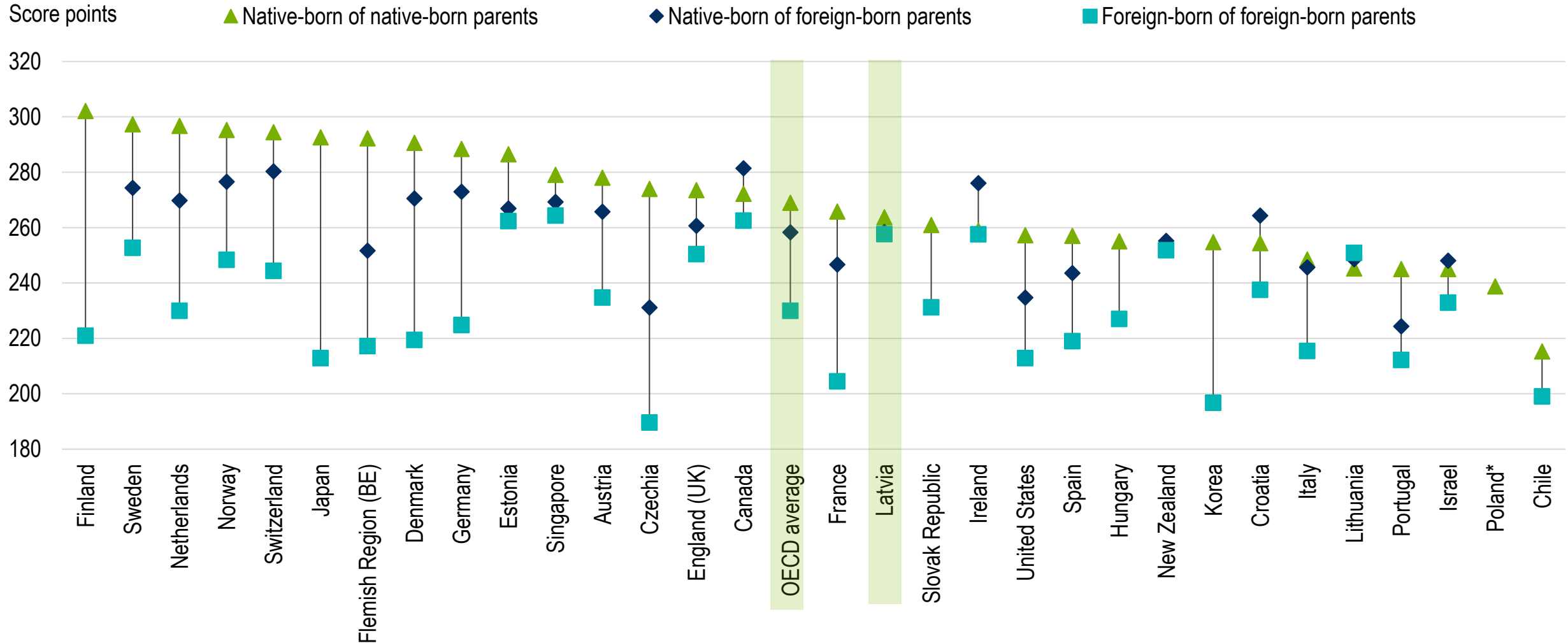
Adjusted and unadjusted differences in average numeracy scores (men minus women)

In most countries, native-born adults score higher in numeracy compared to foreign-born adults

Average proficiency in numeracy, by immigrant background

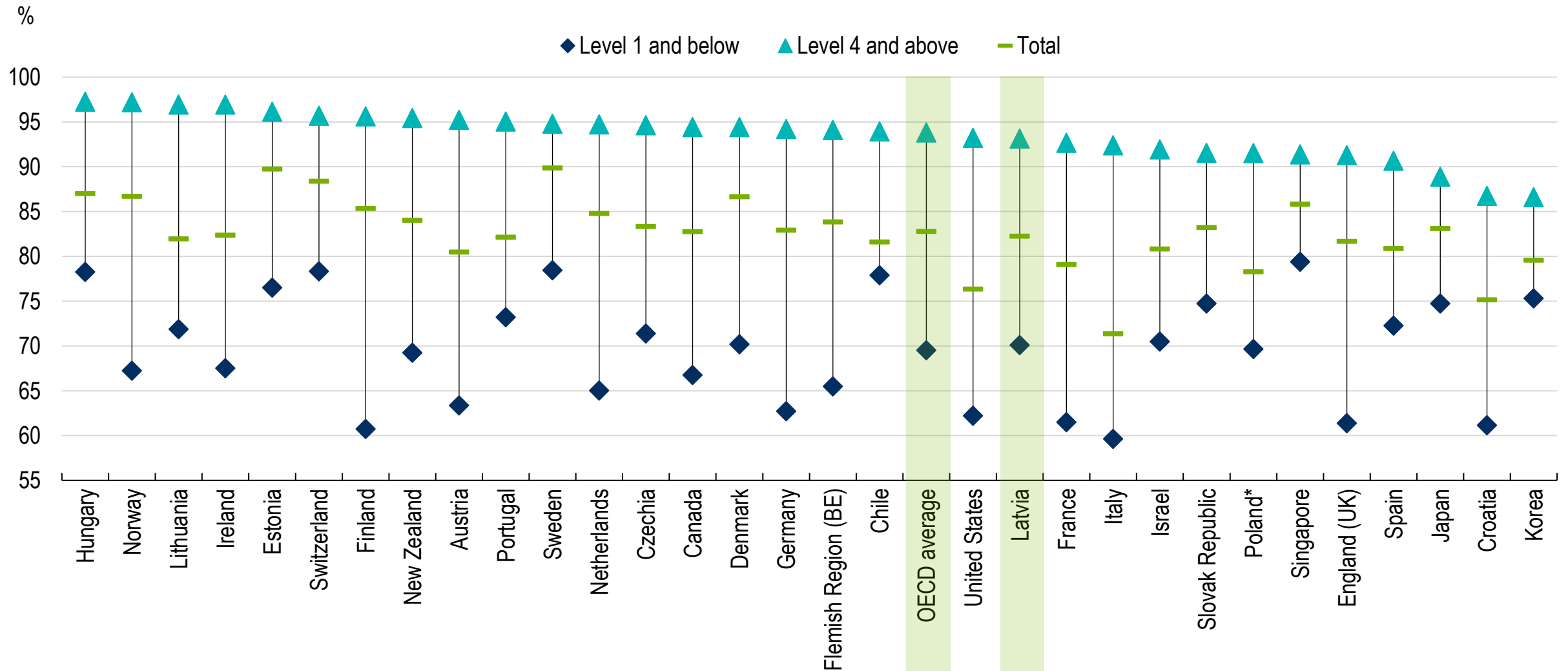

What are the economic and non-economic outcomes of skills?

High-skilled adults are much more active in the labour market

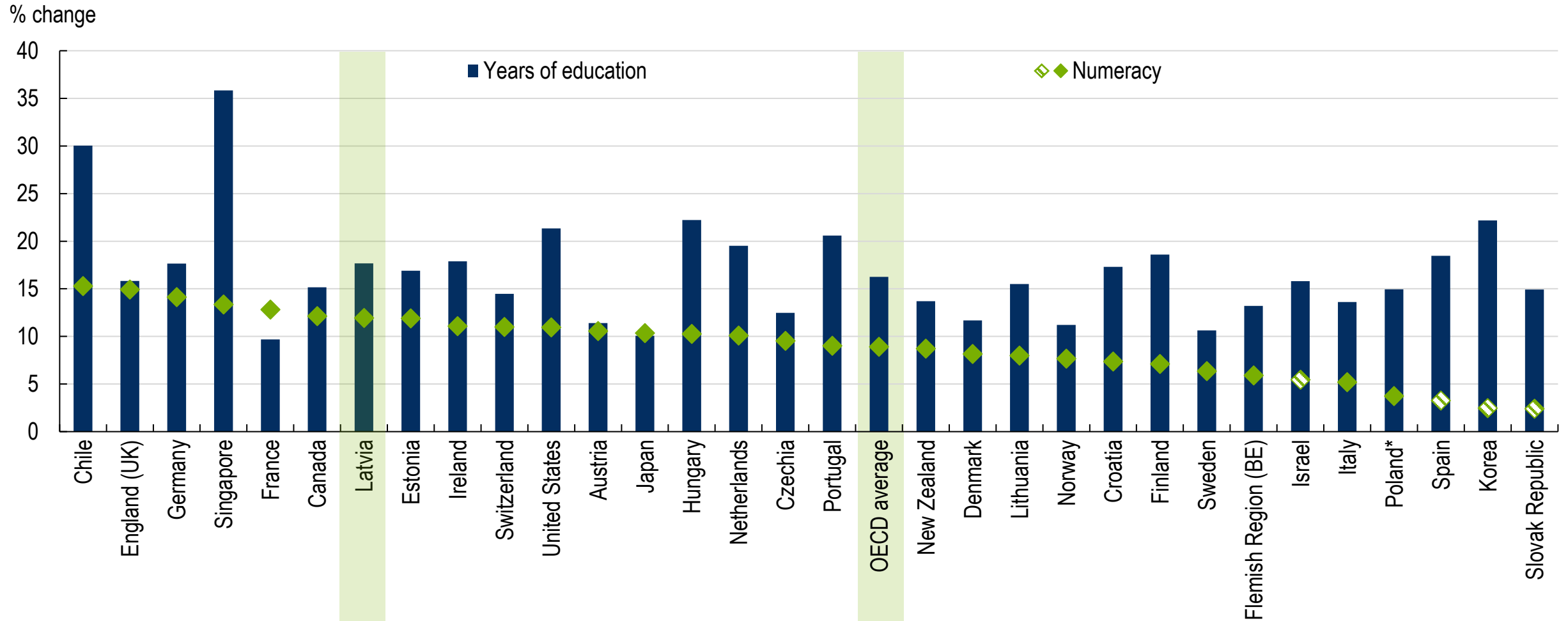
Labour force participation rate, by numeracy proficiency level

Higher skills drive earnings over and above formal education

Effect of a one-standard-deviation increase on hourly wages

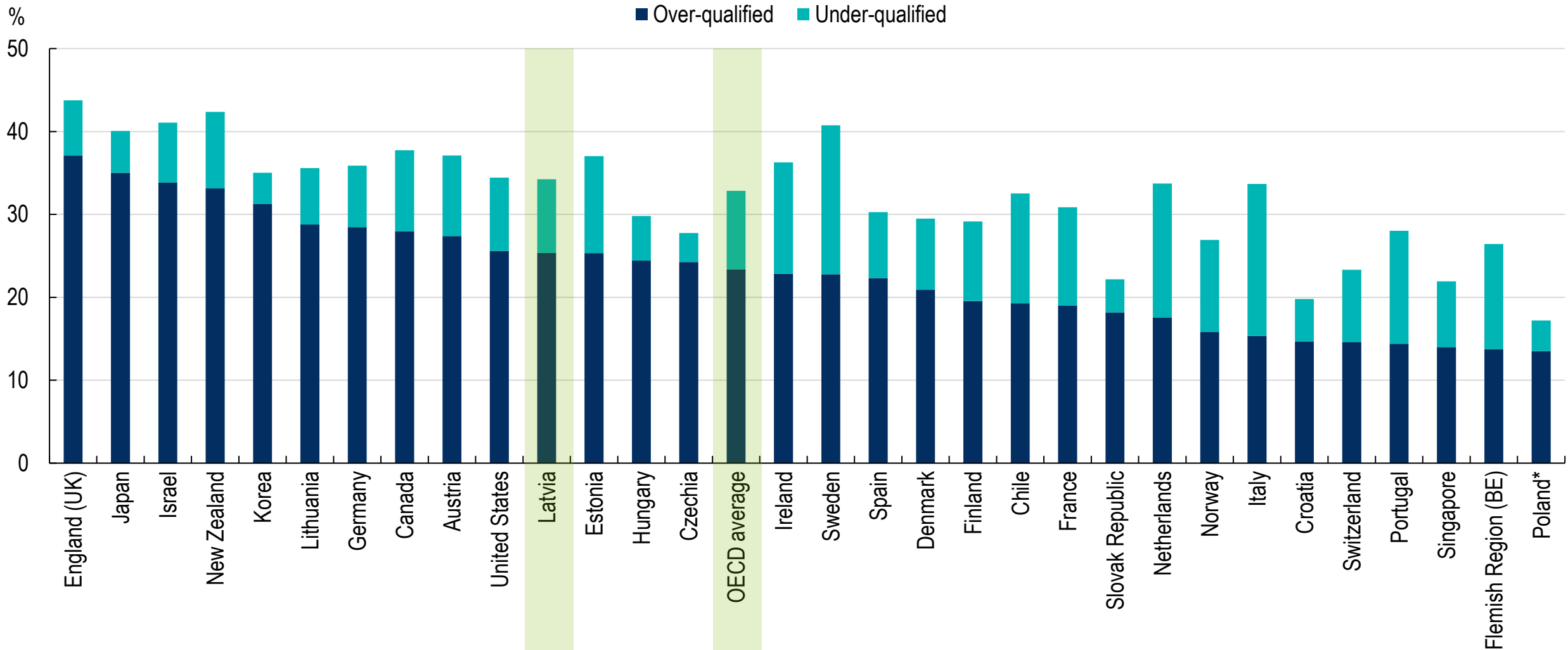
The relationship between skills and non-economic outcomes

- Adults with higher numeracy proficiency tend to have:
 - ◆ Better life satisfaction
 - ◆ Better health
 - ◆ Higher trust in others
 - ◆ Higher volunteering rates
- Mixed results for political efficacy

About one-third of adults are not well-matched to their job

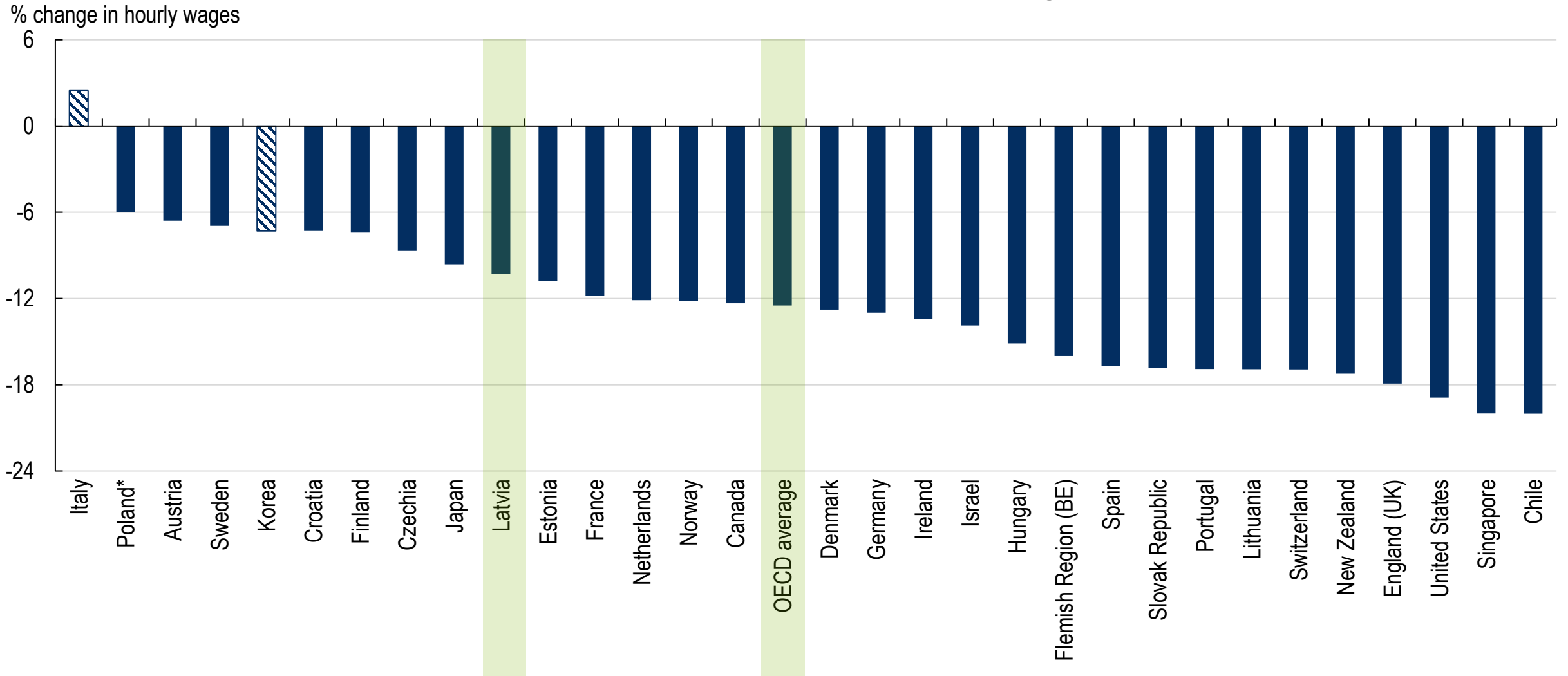
Rate of qualification mismatch

Over-qualified workers face a 12% wage penalty

Effect of over-qualification on wages

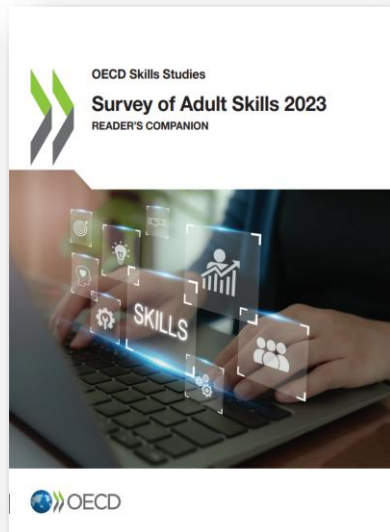
2023 Survey of Adult Skills Products

... methodology
in detail

Technical
Report

... understanding and
interpreting results

Readers'
Companion

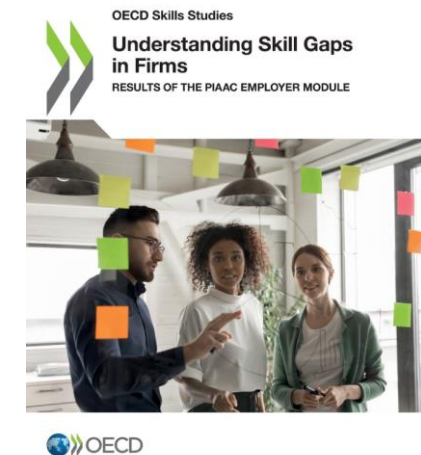

Initial
results

International
Report

... country-specific
highlights

Country
Notes

... insights and
interpretations for policy makers

Survey of
Adult Skills
Insights

... understanding
skill gaps in firms

Employer
Module

2023 Survey of Adult Skills

Data and analytical support

... a guide to
researchers in
analysing the
data

... micro-level
public data

... tools to facilitate
the analysis of the
data

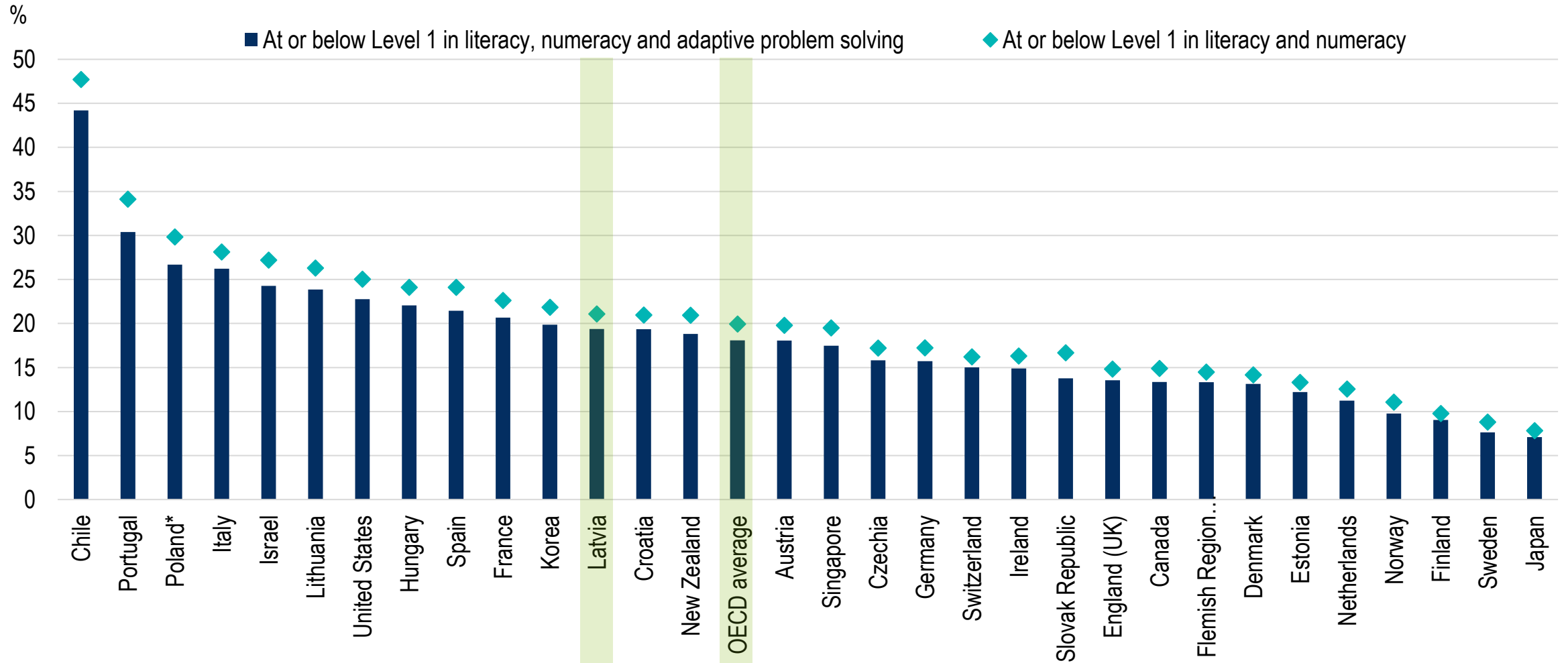

Backpocket

Adults with low proficiency in one domain are also likely to have low proficiency in other domains

Share of adults who are low performing in more than one domain 16-65 year-olds scoring at or below Level 1 in more than one domain

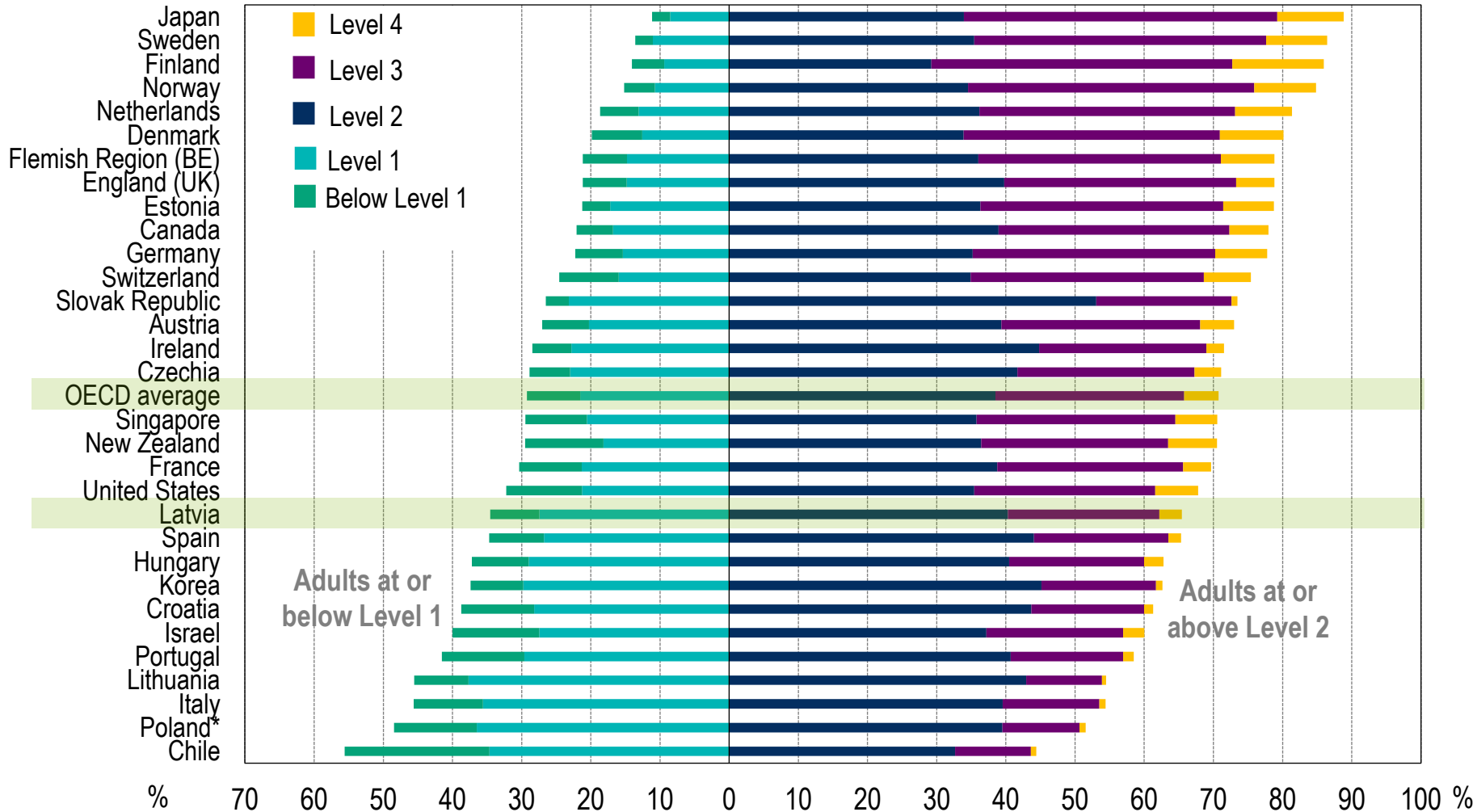

On average, across participating OECD countries, almost one-third of adults are considered low performers in adaptive problem solving

Proficiency in adaptive problem solving among adults

Share of 16-65 year-olds scoring at each proficiency level in adaptive problem solving

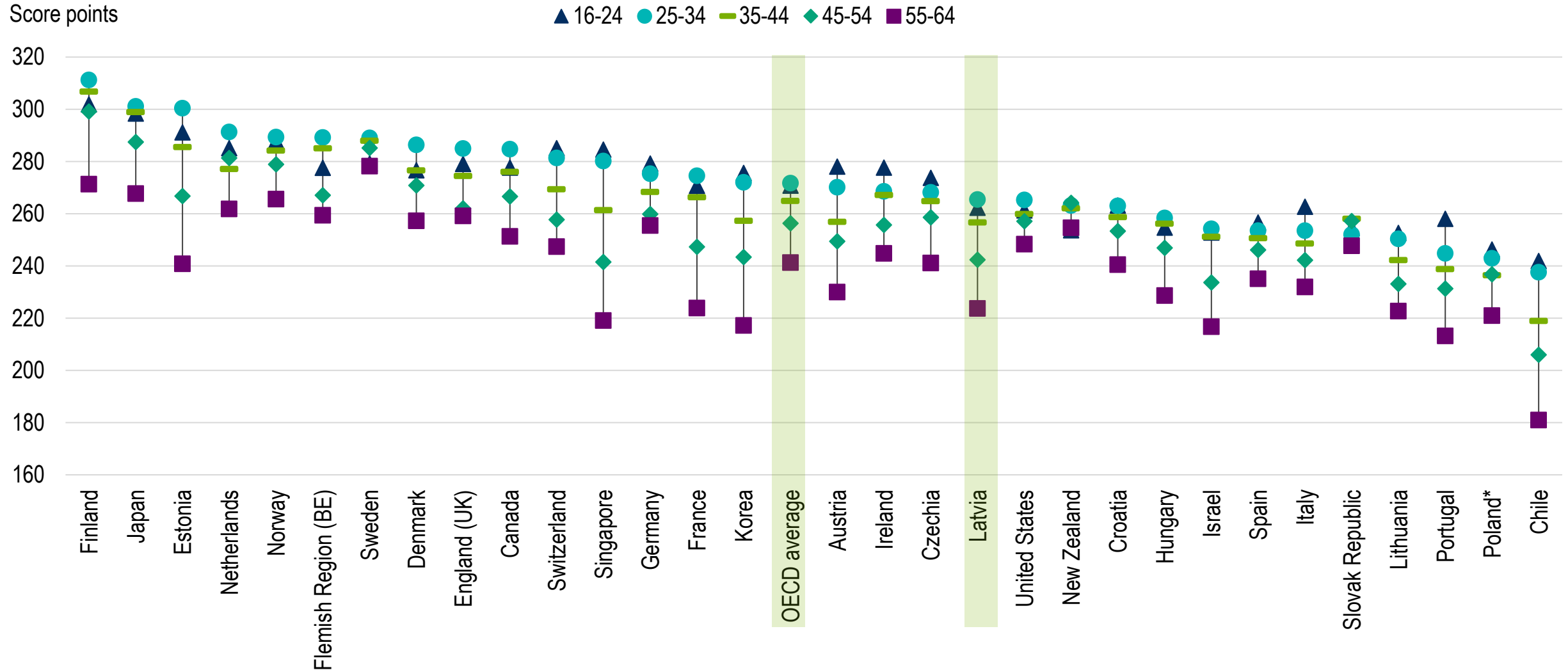
OECD average
Below Level 1 & Level 1: 29%
Level 2: 39%
Level 3: 27%
Level 4: 5%

Latvia
Below Level 1 & Level 1: 35%
Level 2: 40%
Level 3: 22%
Level 4: 3%

The highest literacy proficiency is achieved by the youngest age groups

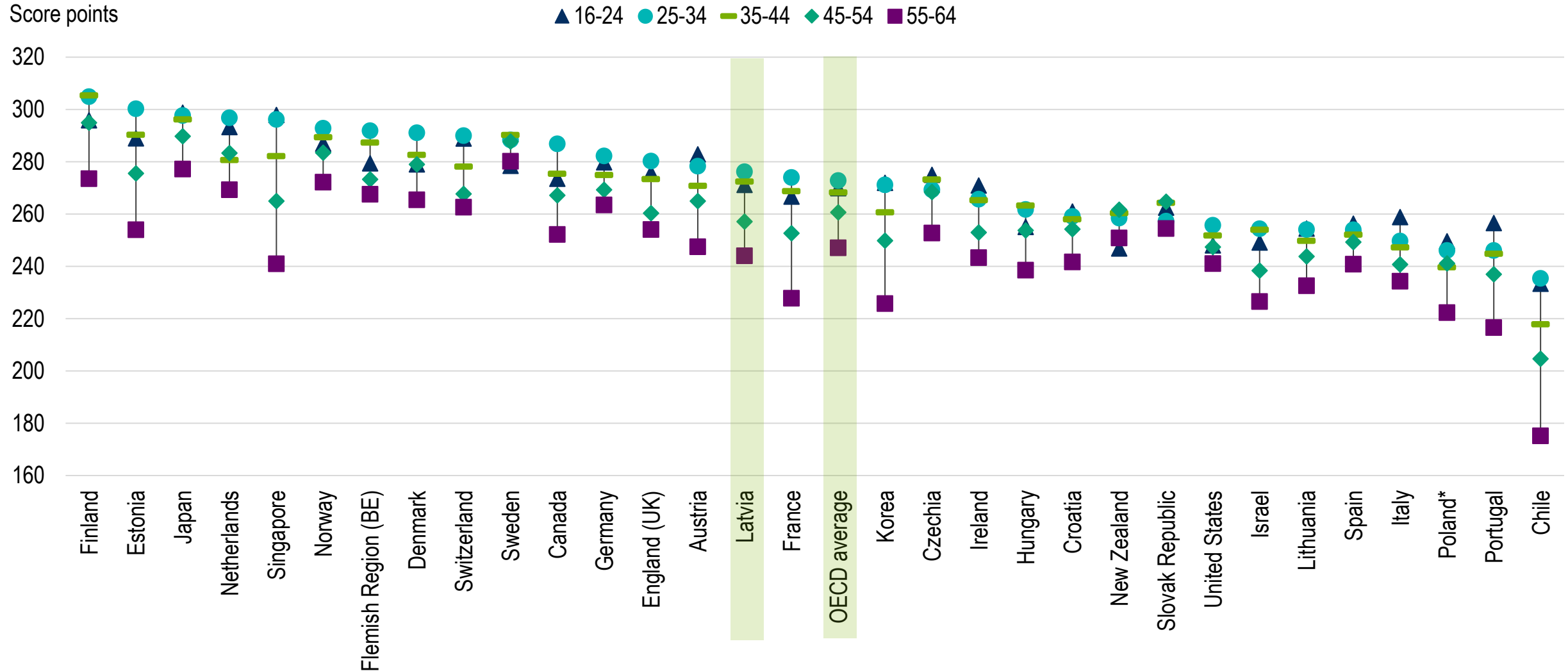
Average proficiency in literacy, by age

The highest numeracy proficiency is achieved by the youngest age groups

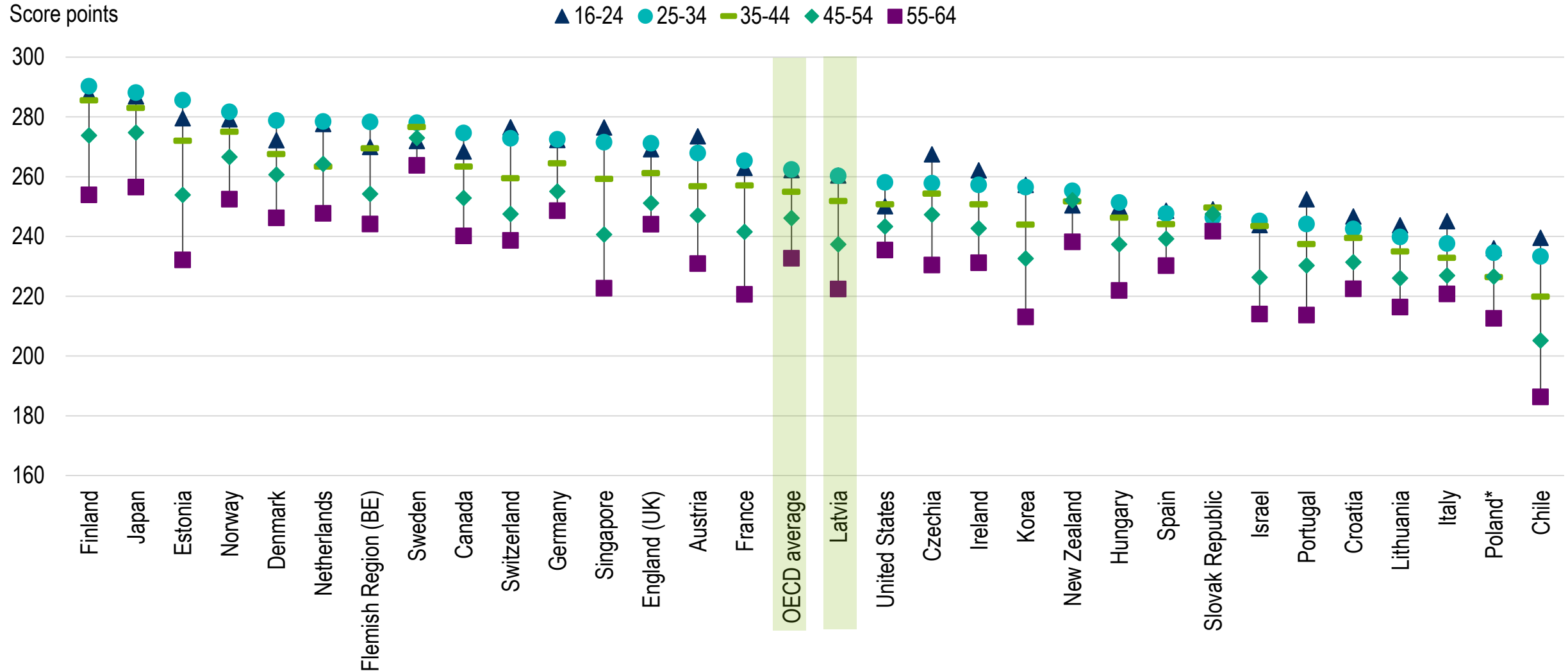
Average proficiency in numeracy, by age

The highest proficiency in adaptive problem solving is achieved by the youngest age groups

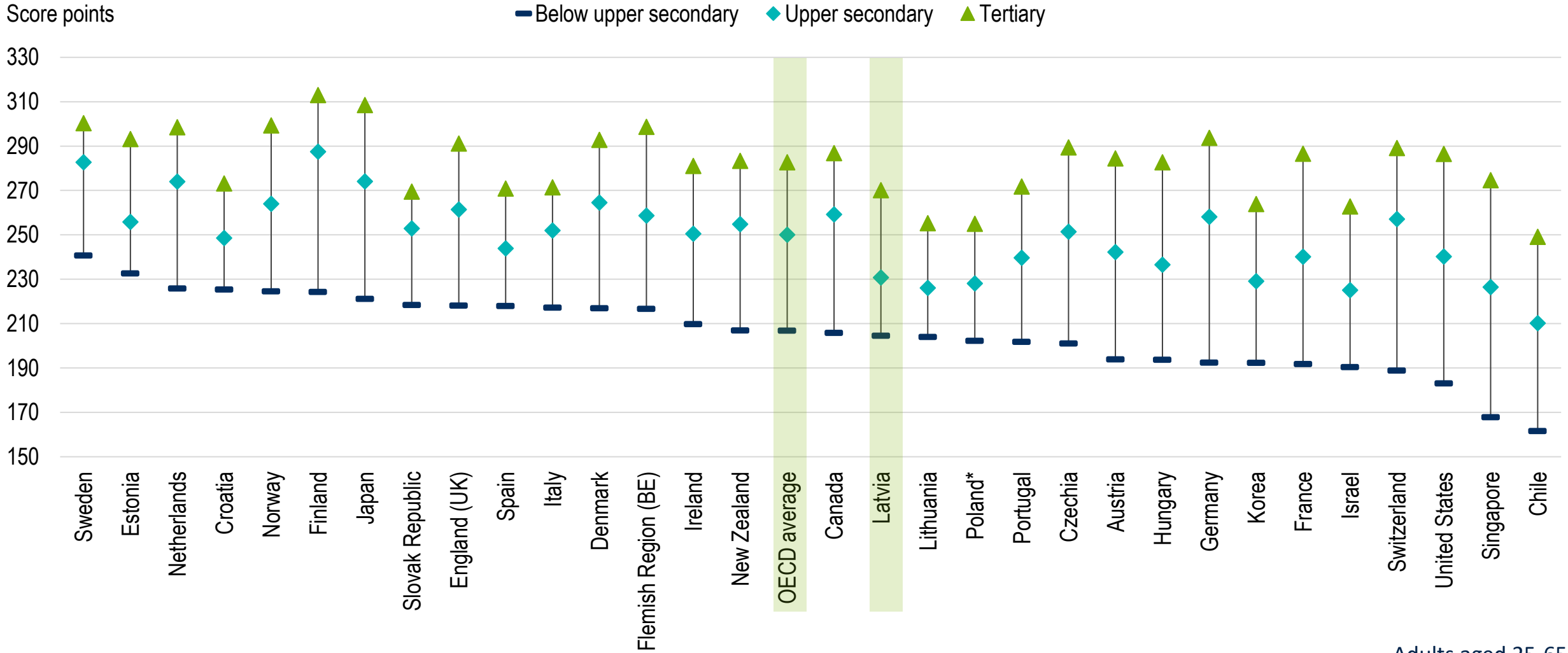
Average proficiency in adaptive problem solving, by age

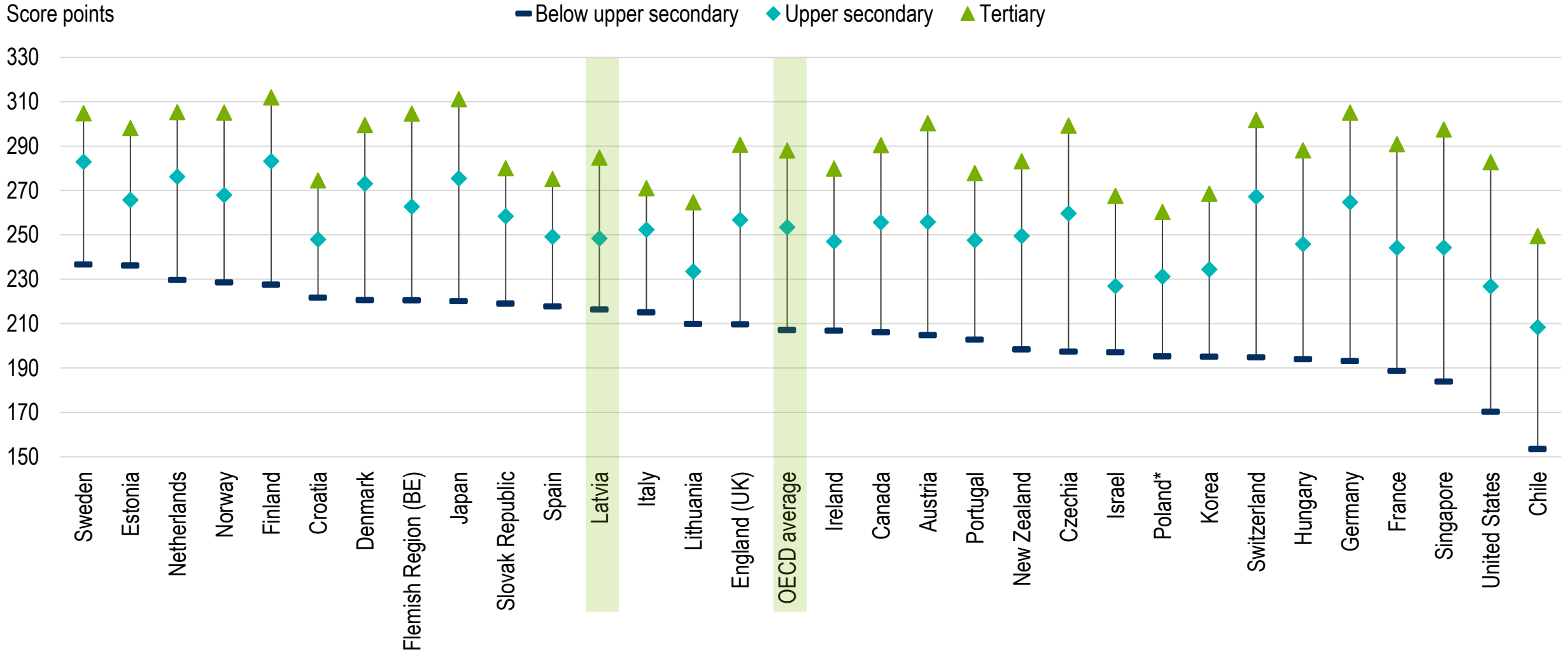
Higher levels of educational attainment are associated with greater proficiency in literacy

Average proficiency in literacy, by educational attainment

Tertiary educated adults tend to display higher skill levels

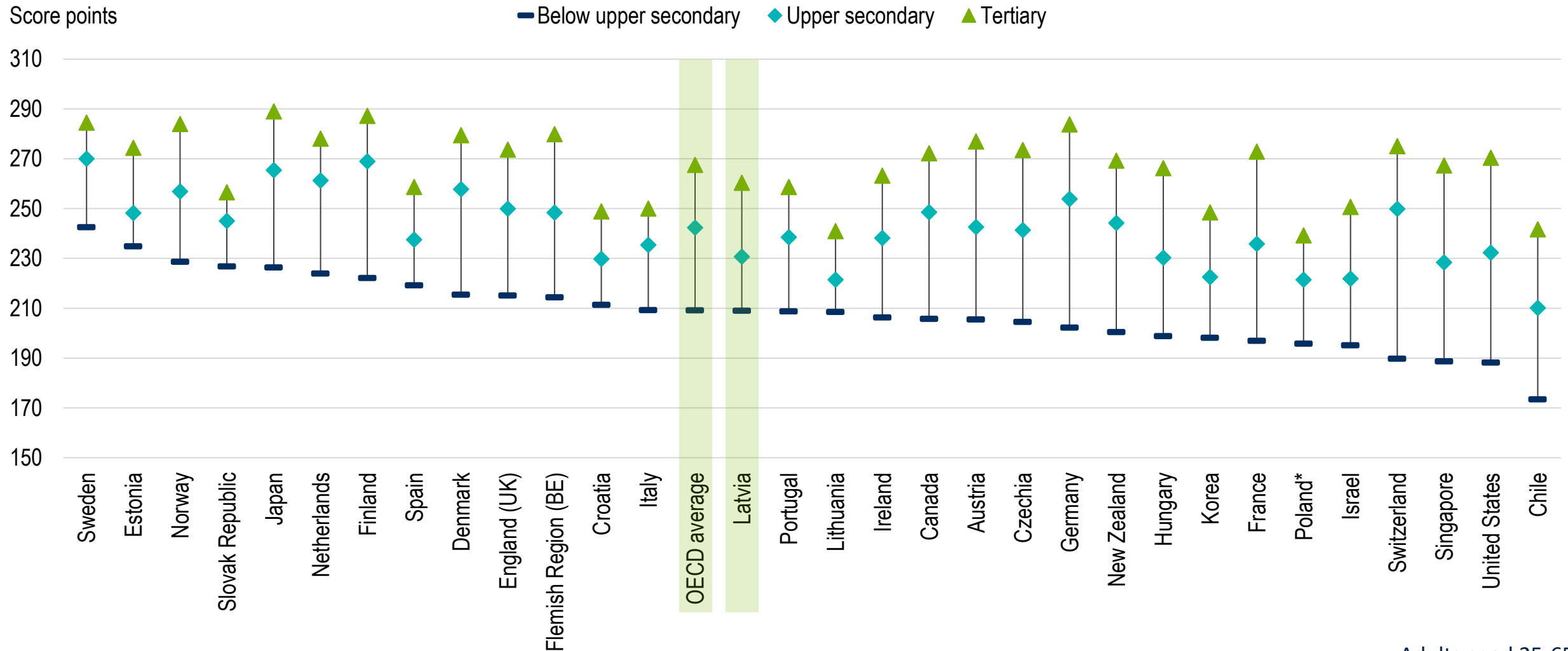
Average proficiency in numeracy, by educational attainment

Higher levels of educational attainment are associated with greater proficiency in adaptive problem solving

Average proficiency in adaptive problem solving, by educational attainment

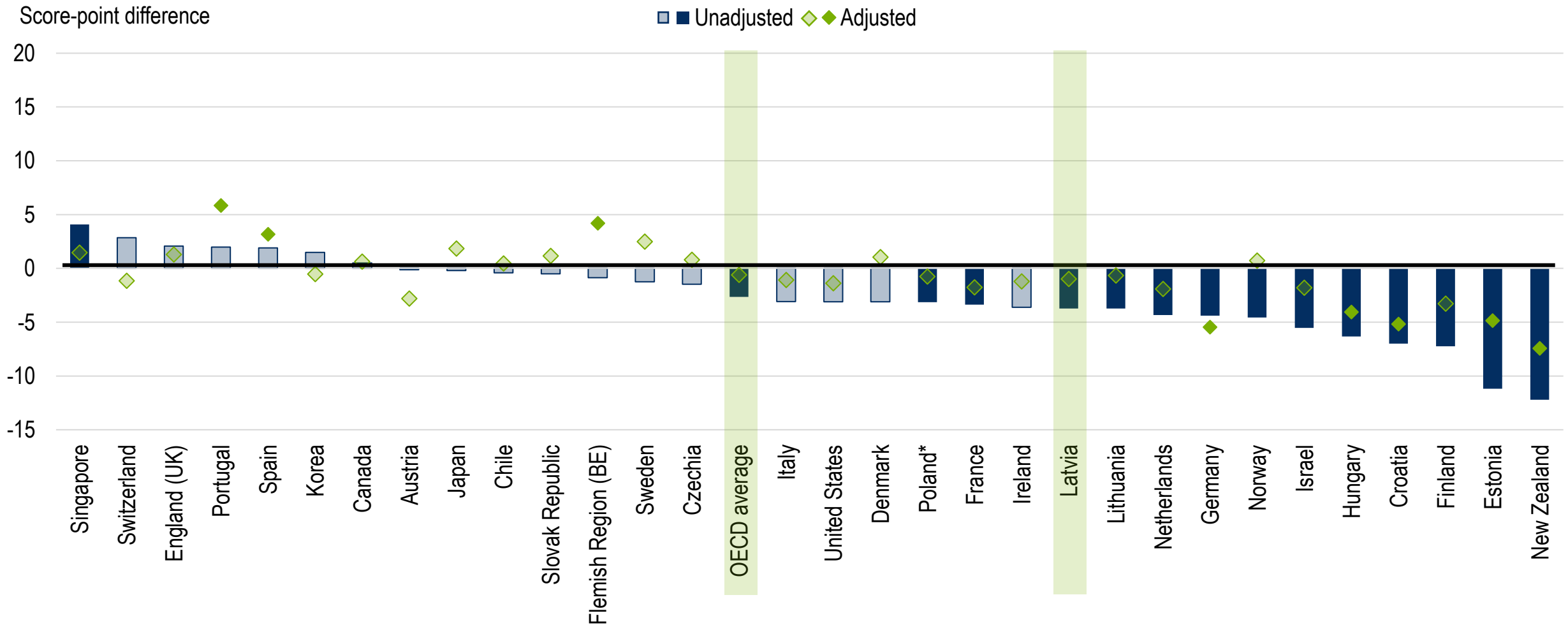

Gender gaps in literacy proficiency are generally small...

Gender differences in literacy

Adjusted and unadjusted differences in average literacy scores (men *minus* women)

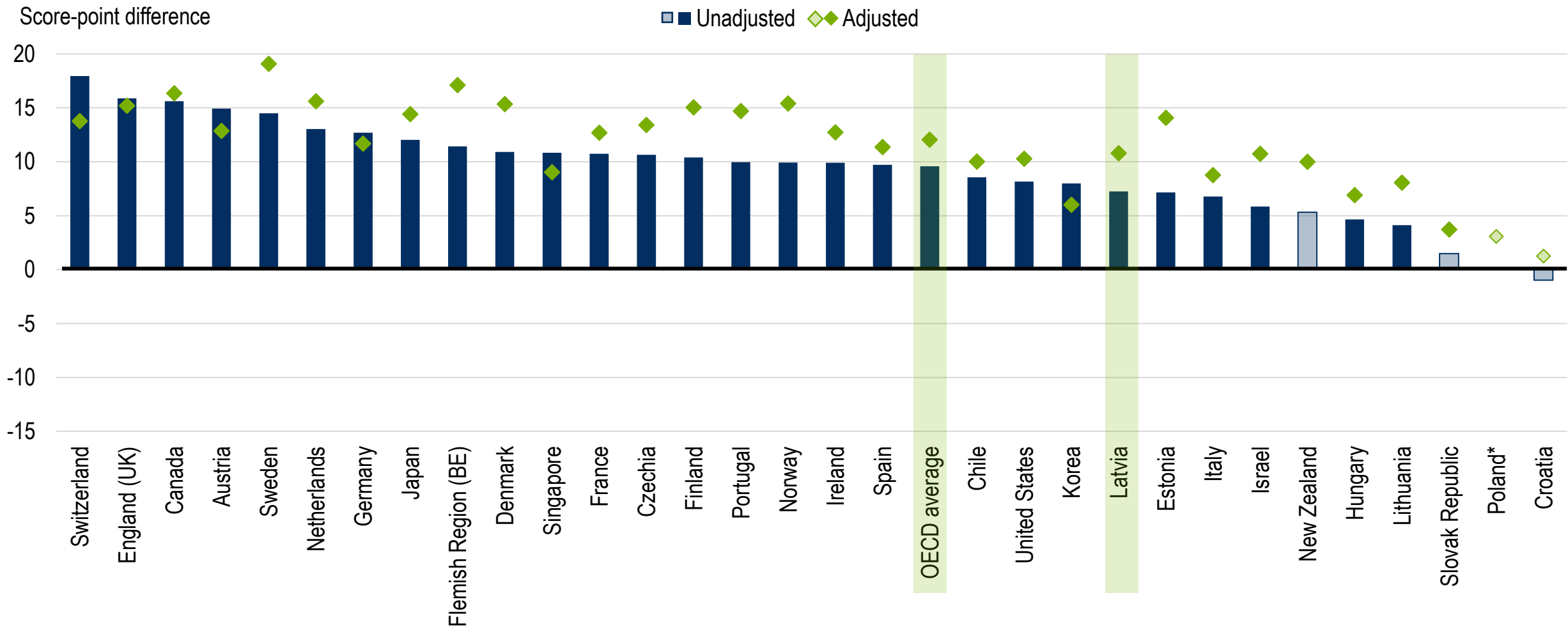

...but persist for numeracy proficiency

Gender differences in numeracy

Adjusted and unadjusted differences in average numeracy scores (men minus women)

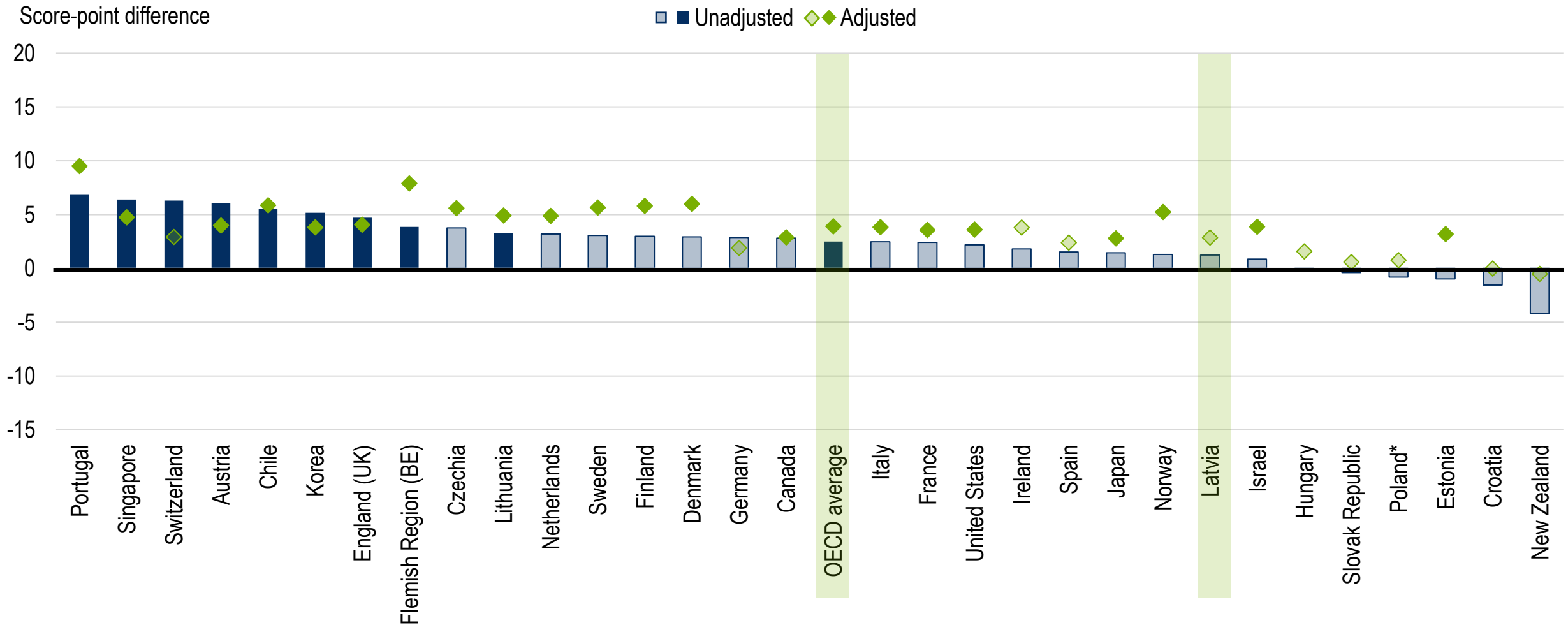

Gender gaps in adaptive problem solving proficiency are generally small

Gender differences in adaptive problem solving

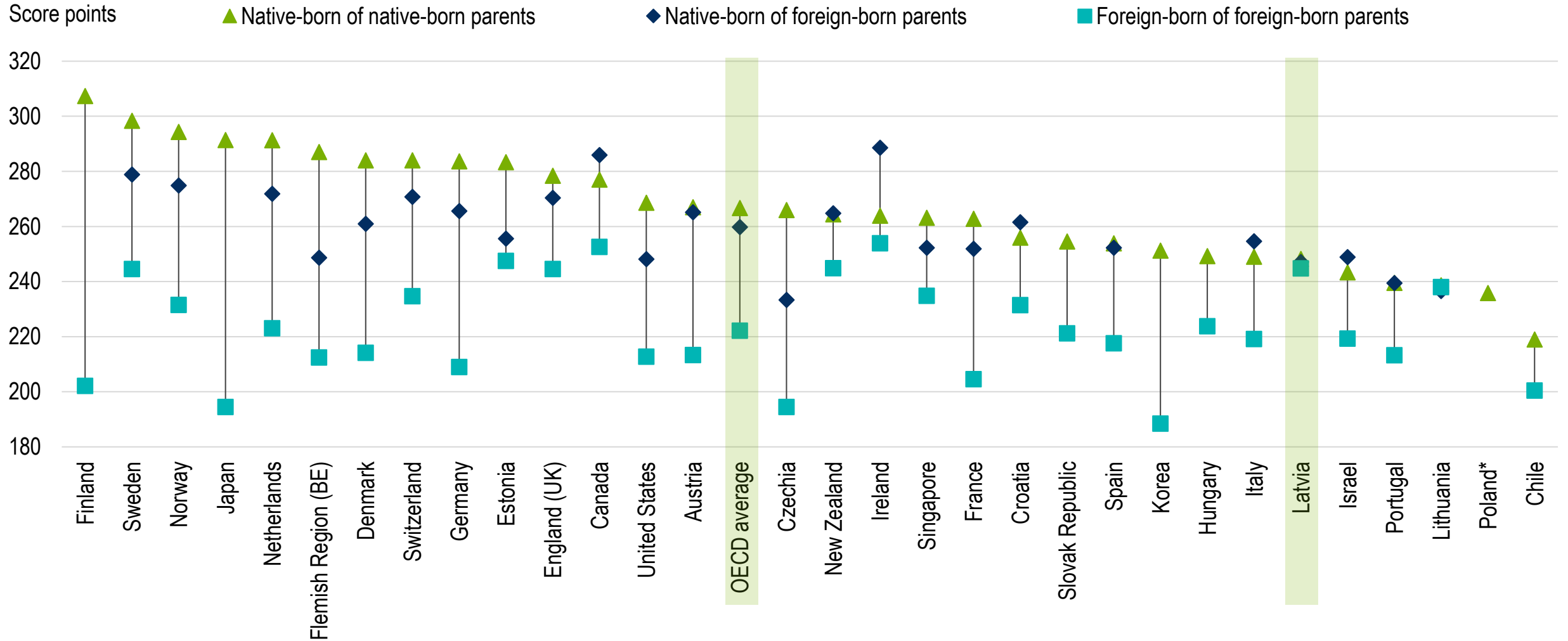
Adjusted and unadjusted differences in average adaptive problem solving scores between men and women (men *minus* women)

Native-born adults perform better than foreign-born adults

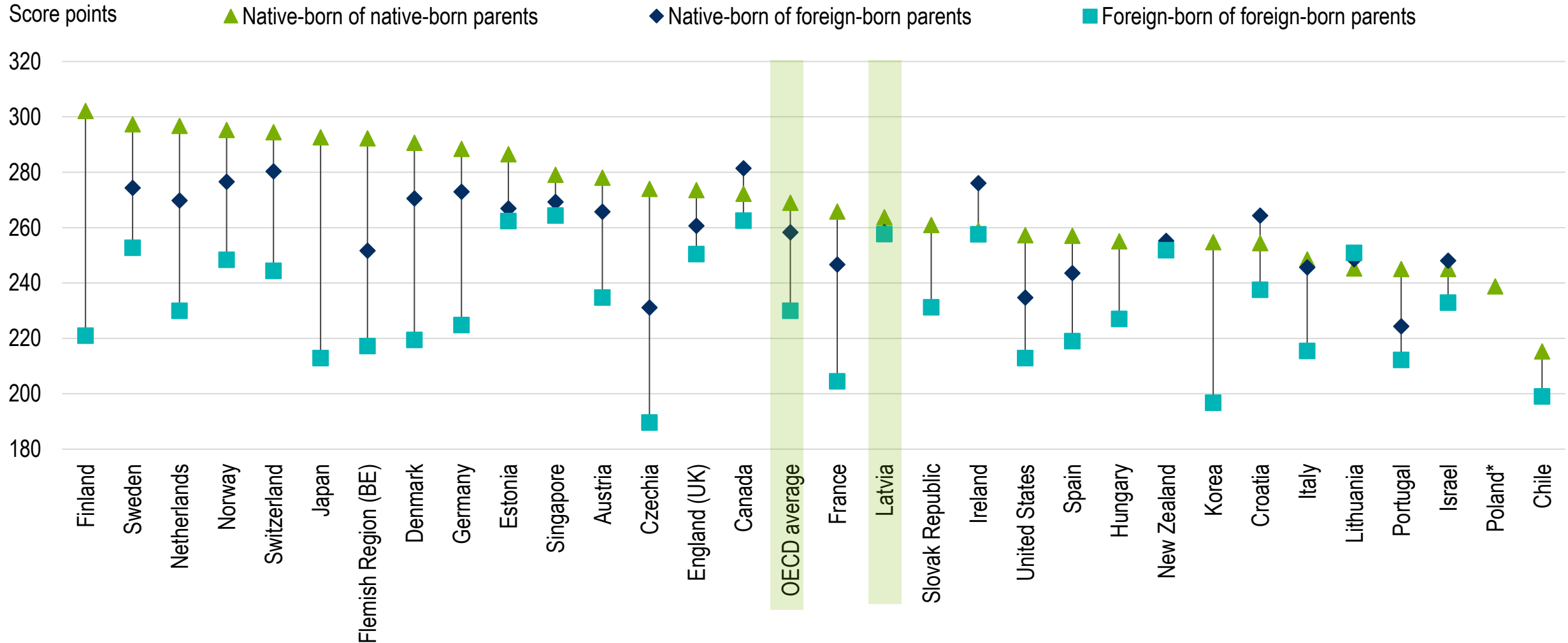
Average proficiency in literacy, by immigrant background

In most countries, native-born adults score higher in numeracy compared to foreign-born adults of foreign-born parents

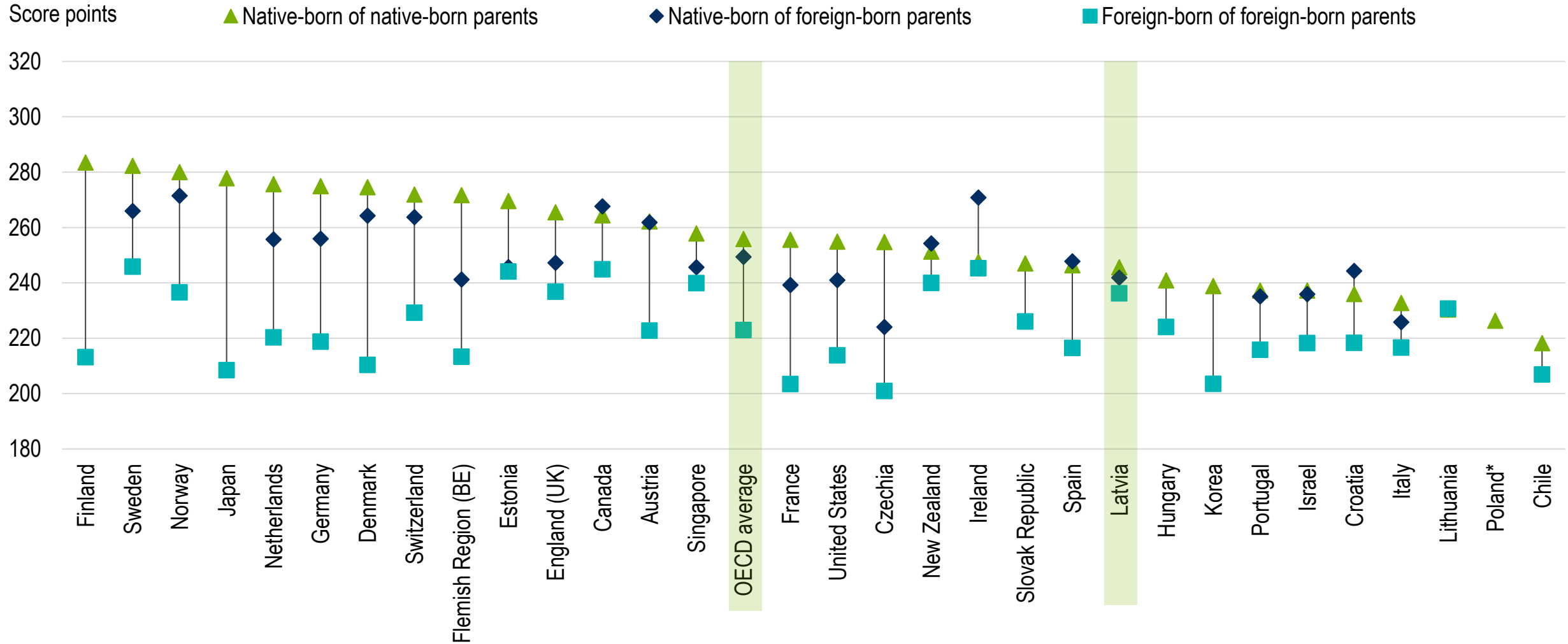
Average proficiency in numeracy, by immigrant background

In most countries, native-born adults score higher in adaptive problem solving compared to foreign-born adults of foreign-born parents

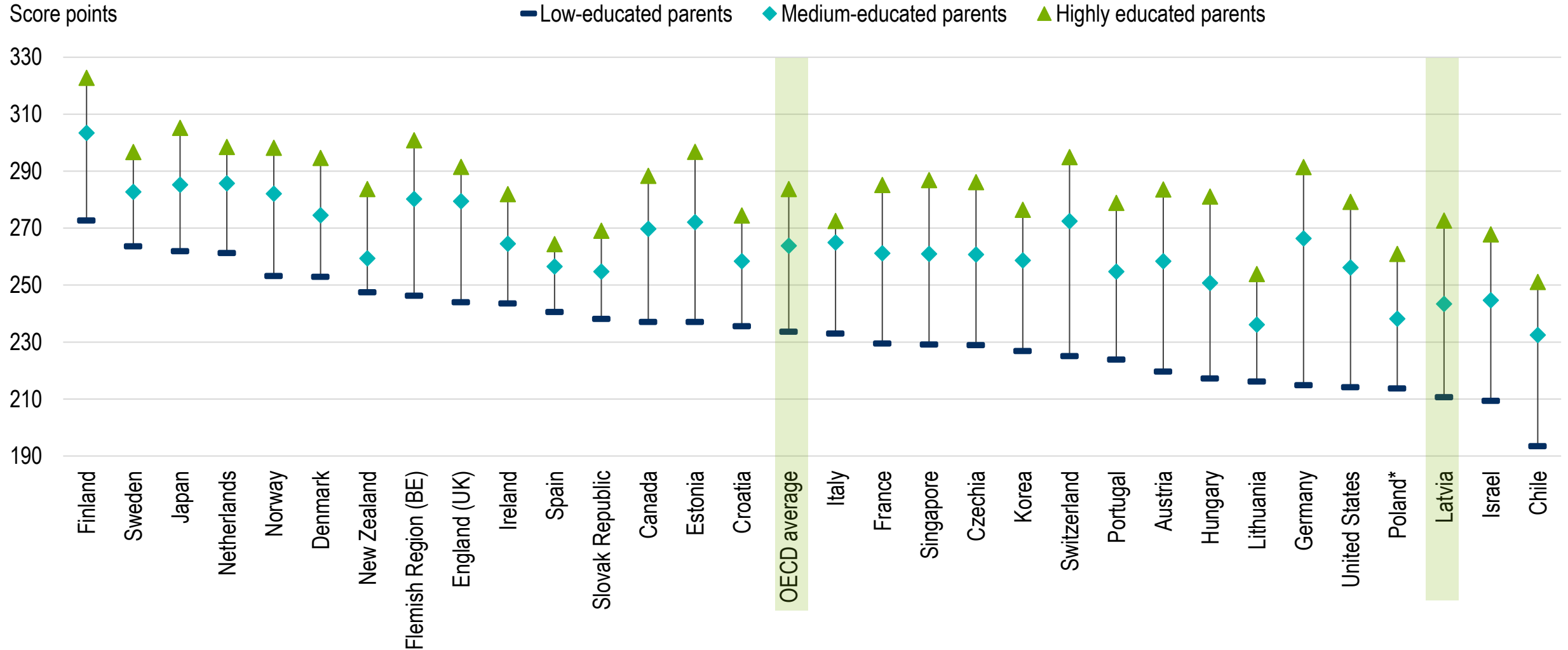
Average proficiency in adaptive problem solving, by immigrant background

Family strongly affects skills proficiency: Adults who grew up in advantaged socio-economic conditions displayed greater proficiency in literacy

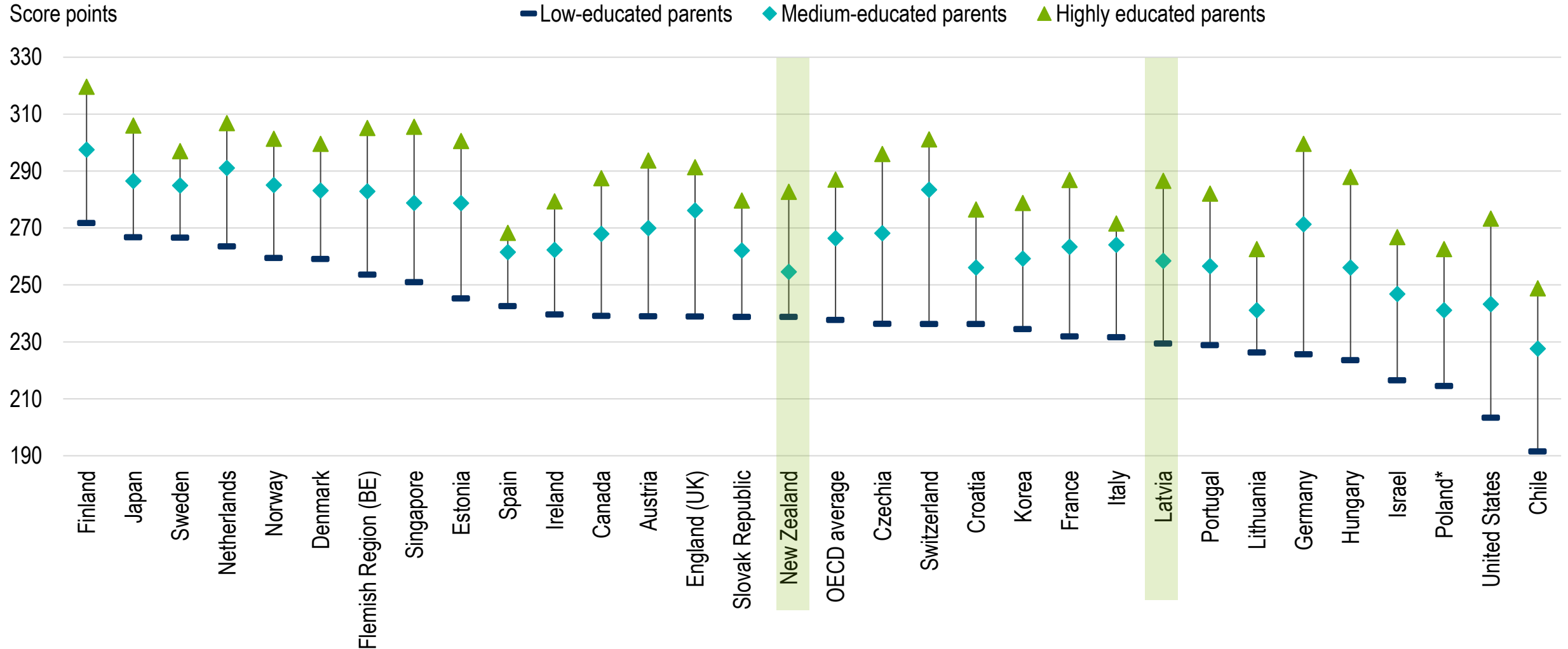
Average proficiency in **literacy**, by parental education

Family strongly affects skills proficiency: Adults who grew up in advantaged socio-economic conditions displayed greater proficiency in numeracy

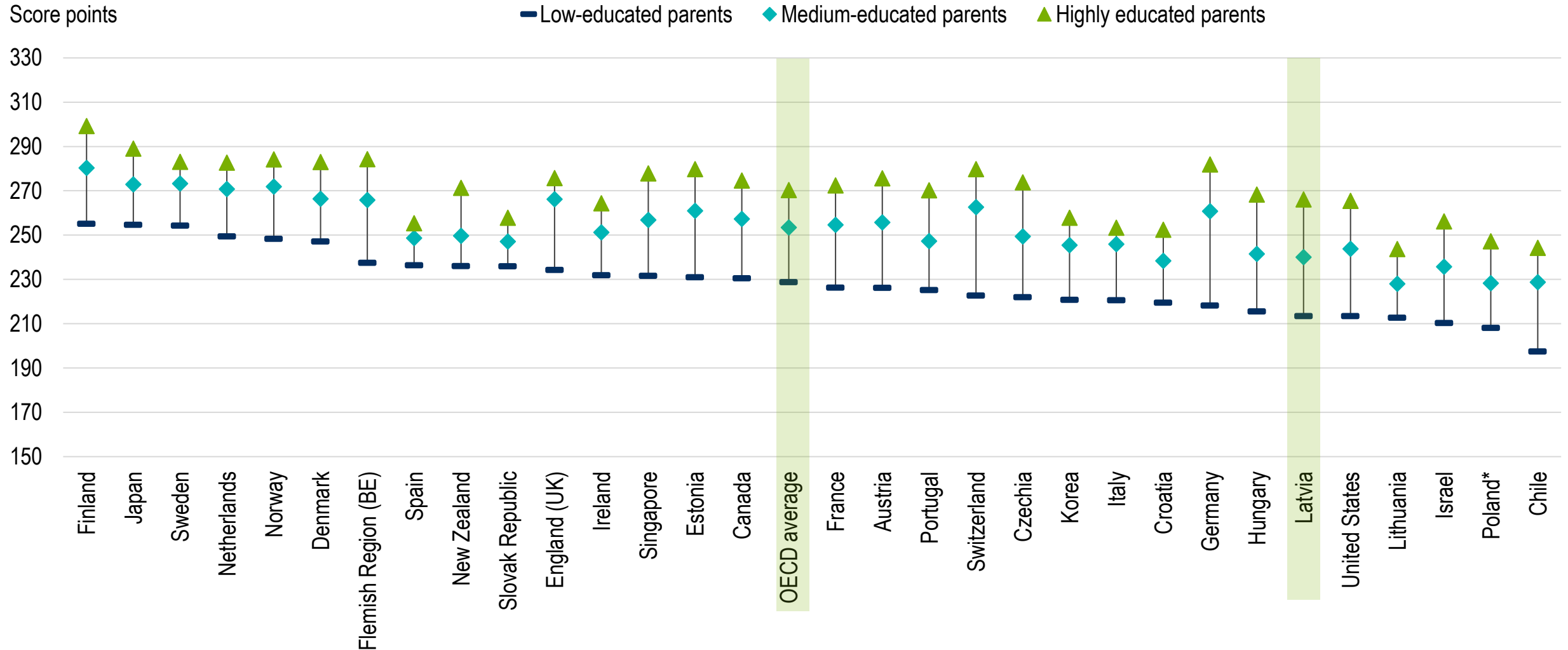
Average proficiency in numeracy, by parental education

Family strongly affects skills proficiency: Adults who grew up in advantaged socio-economic conditions displayed greater proficiency in adaptive problem solving

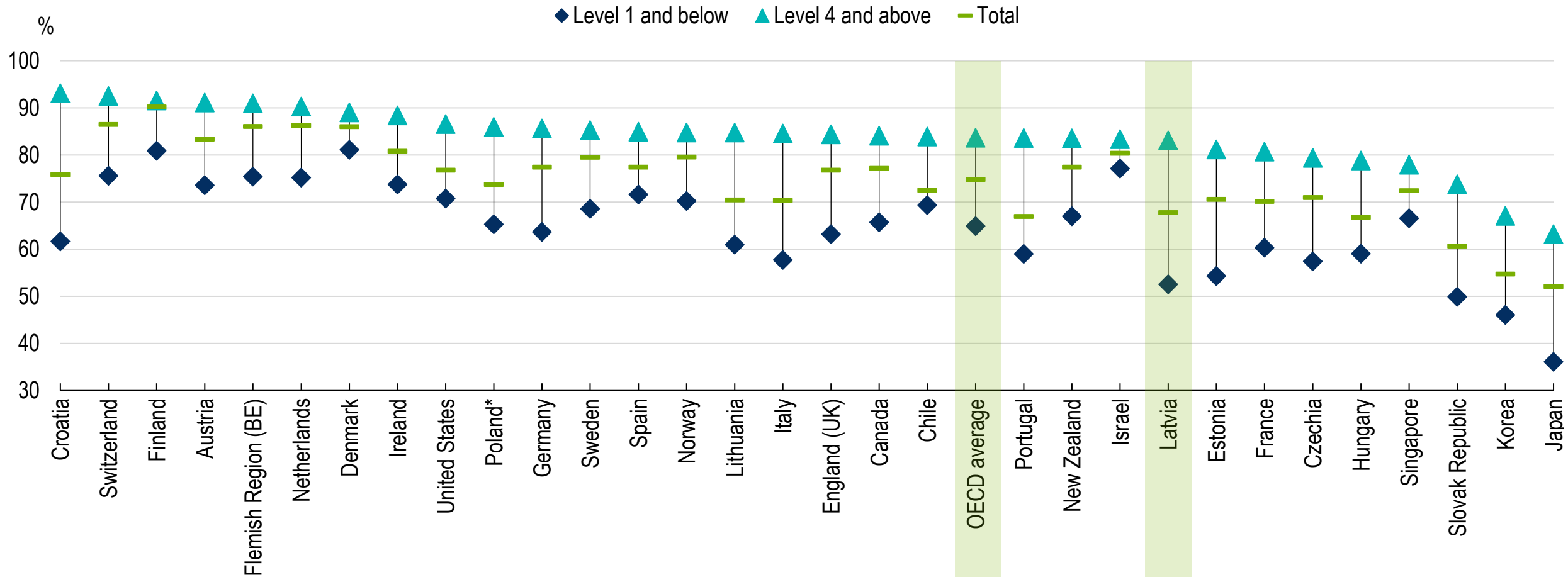
Average proficiency in adaptive problem solving, by parental education

High-skilled individuals enjoy consistently higher rates of life satisfaction

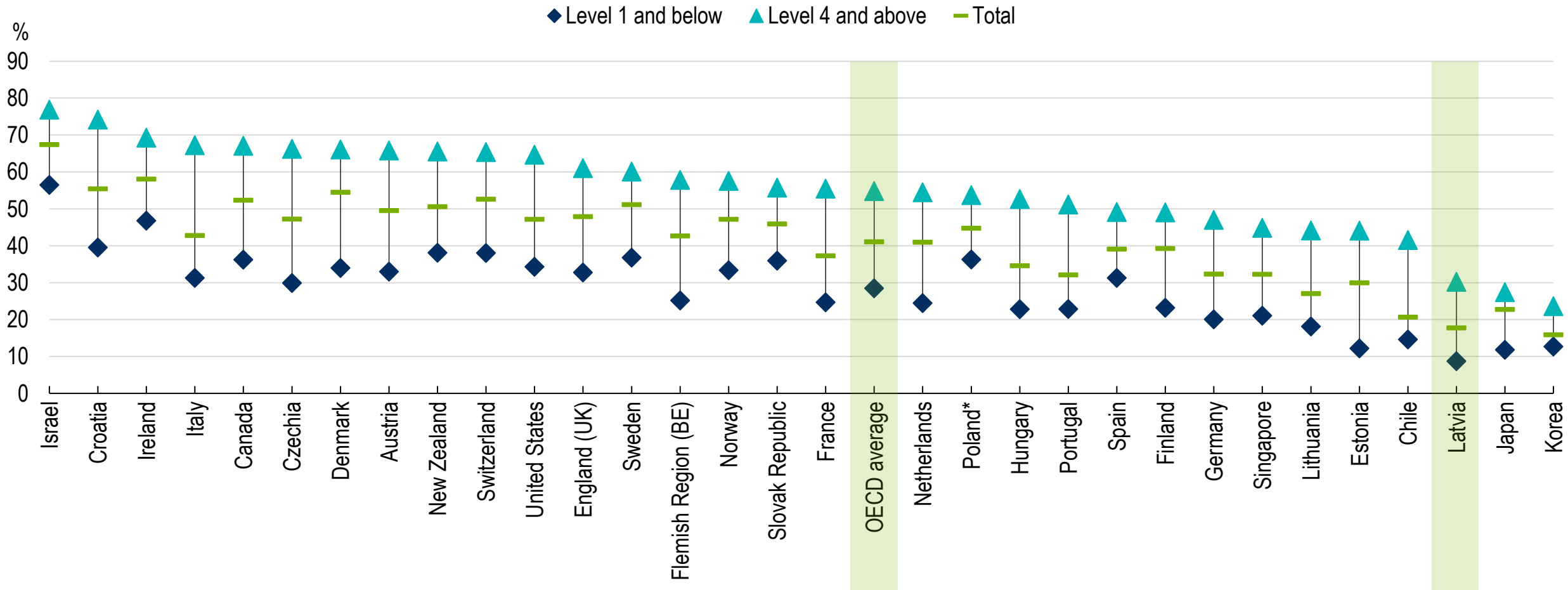
Share reporting high life satisfaction, by numeracy proficiency level

High-skilled adults report better health outcomes

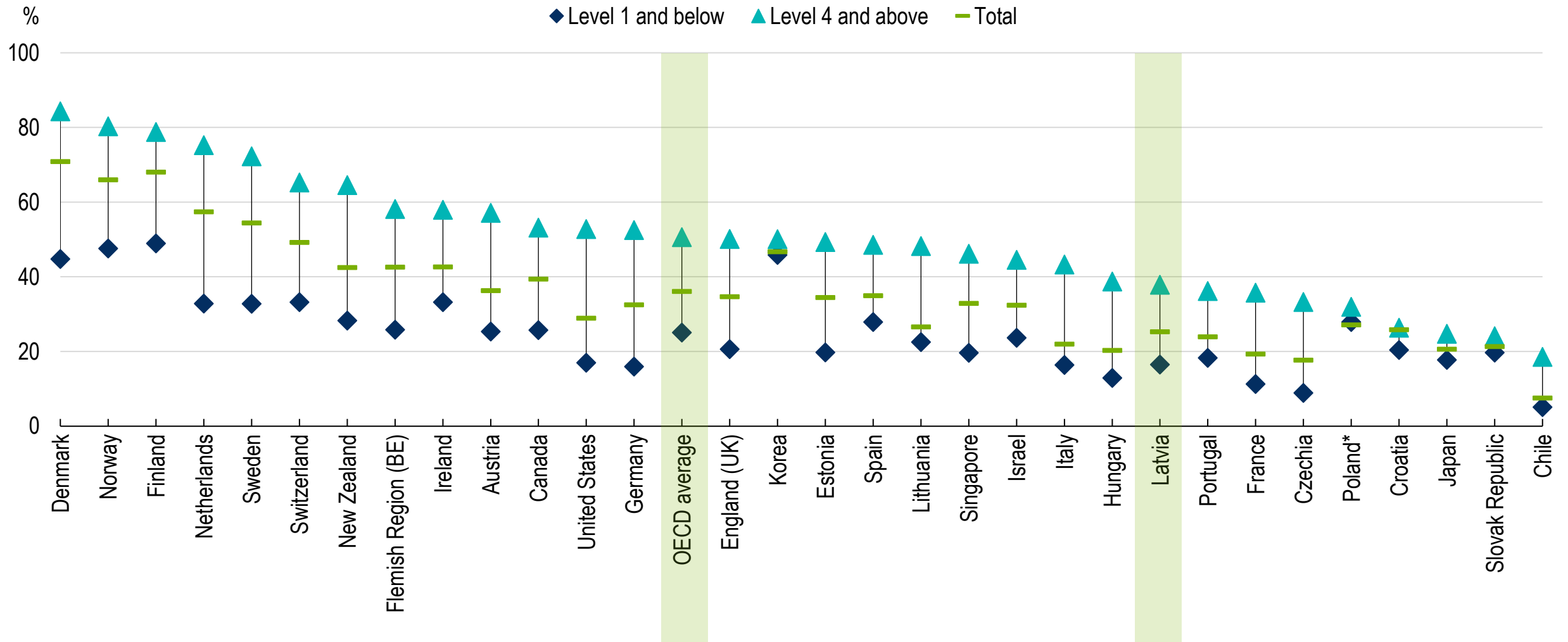
Share reporting very good or excellent health, by numeracy proficiency level

High-skilled adults typically have higher trust in others

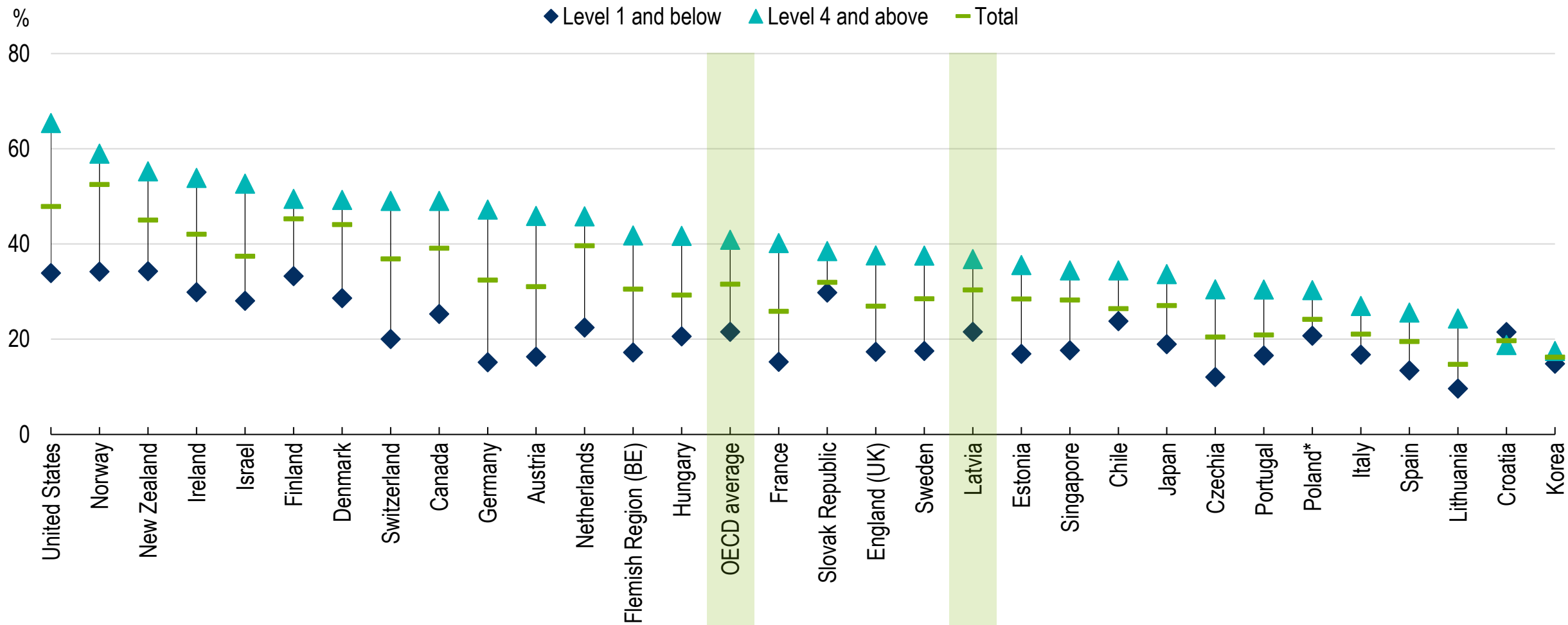
Share reporting high levels of trust, by numeracy proficiency level

High-skilled adults volunteer at greater rates

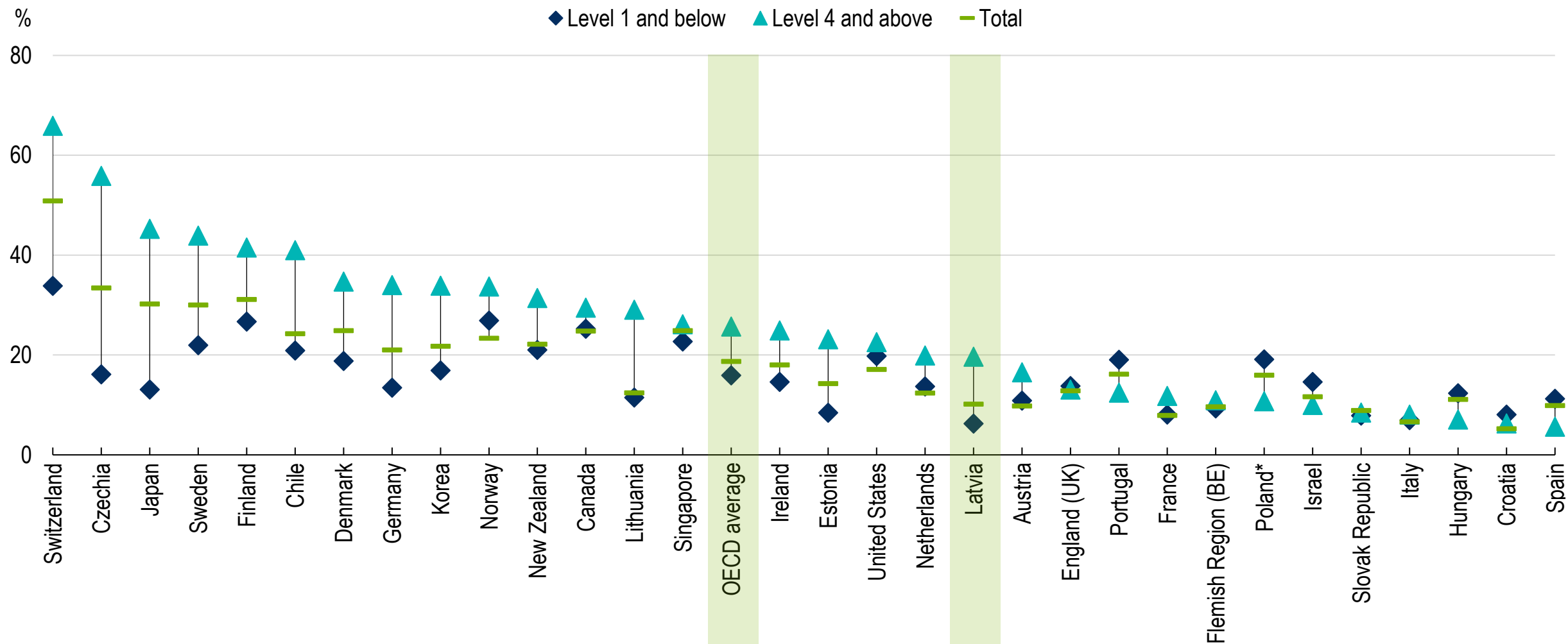
Share of adults who volunteered at least once in past year, by numeracy proficiency level

In some countries those with higher skills feel more able to influence political processes, but not everywhere

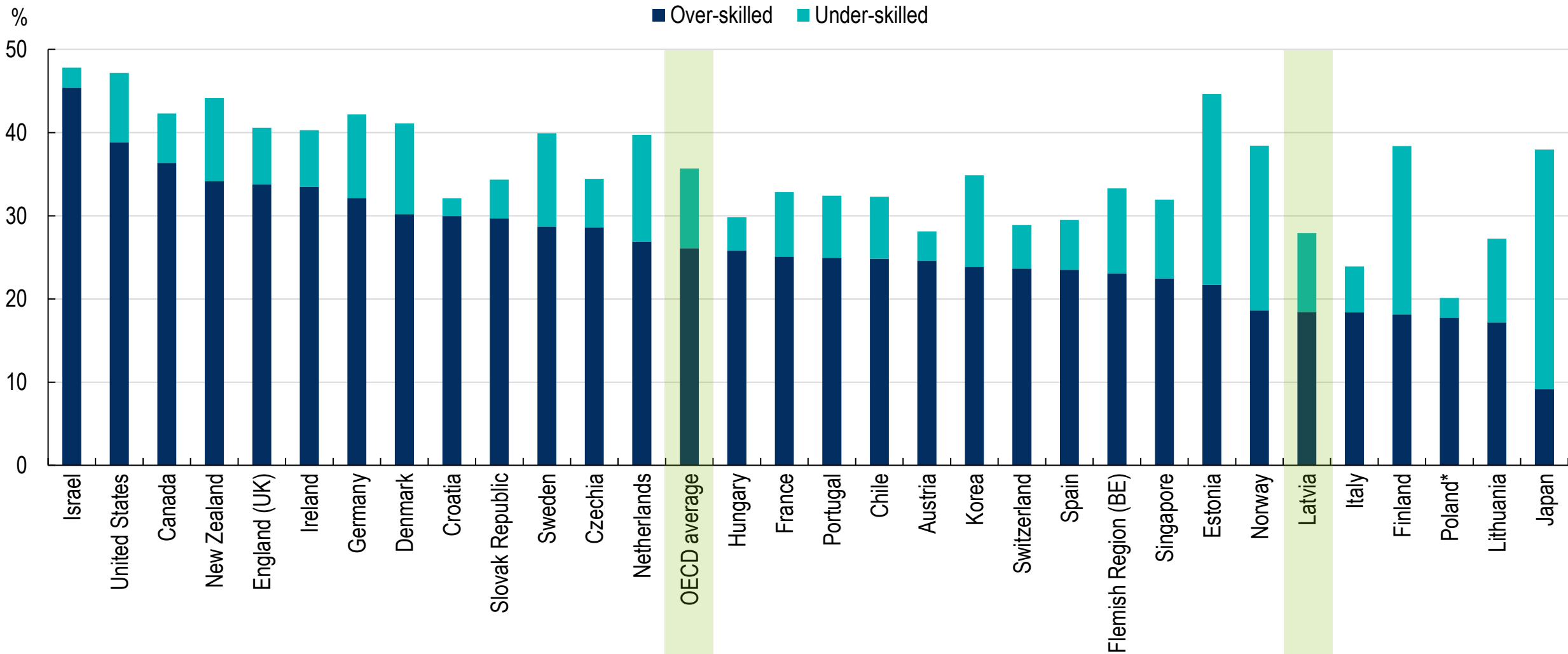
Share reporting high political efficacy, by numeracy proficiency level

One-quarter of workers believe their skills are too high for their job

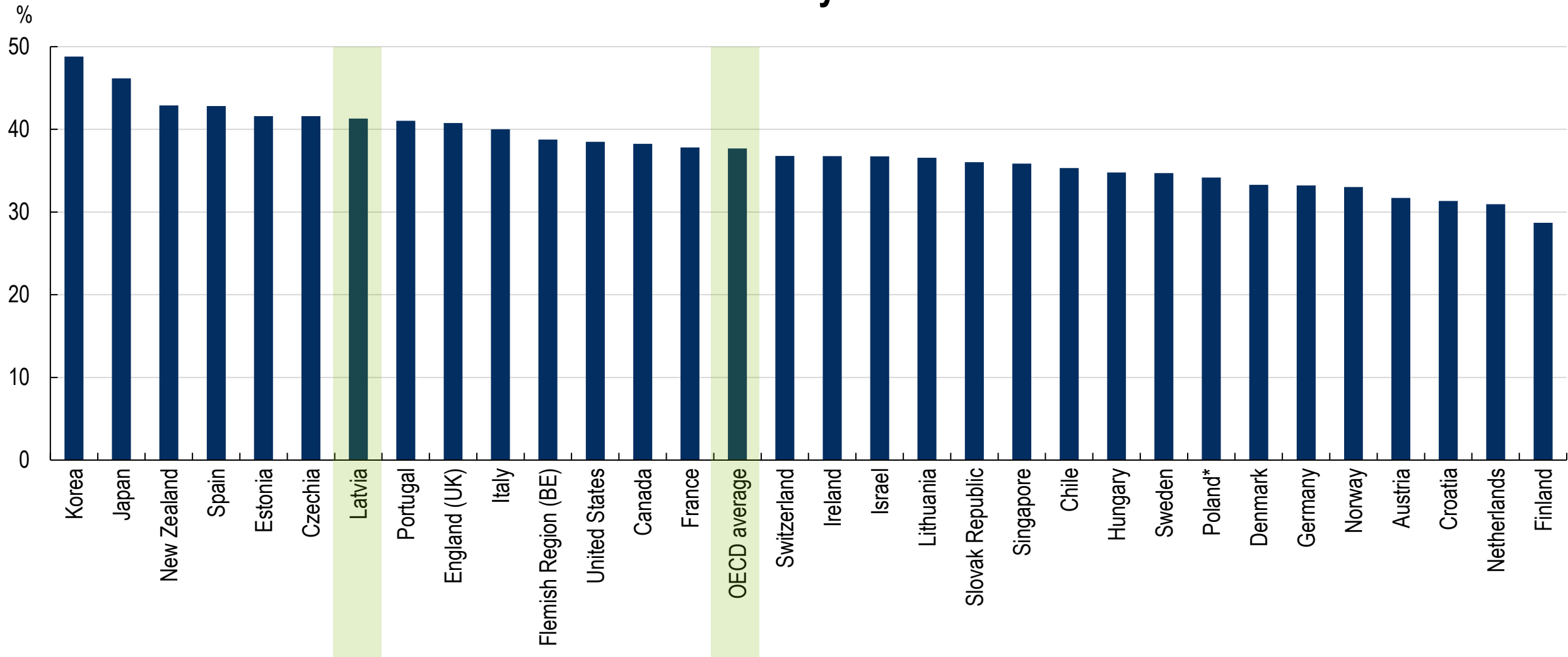
Rate of skill mismatch

Over one-third of workers studied in a field that does not match their job

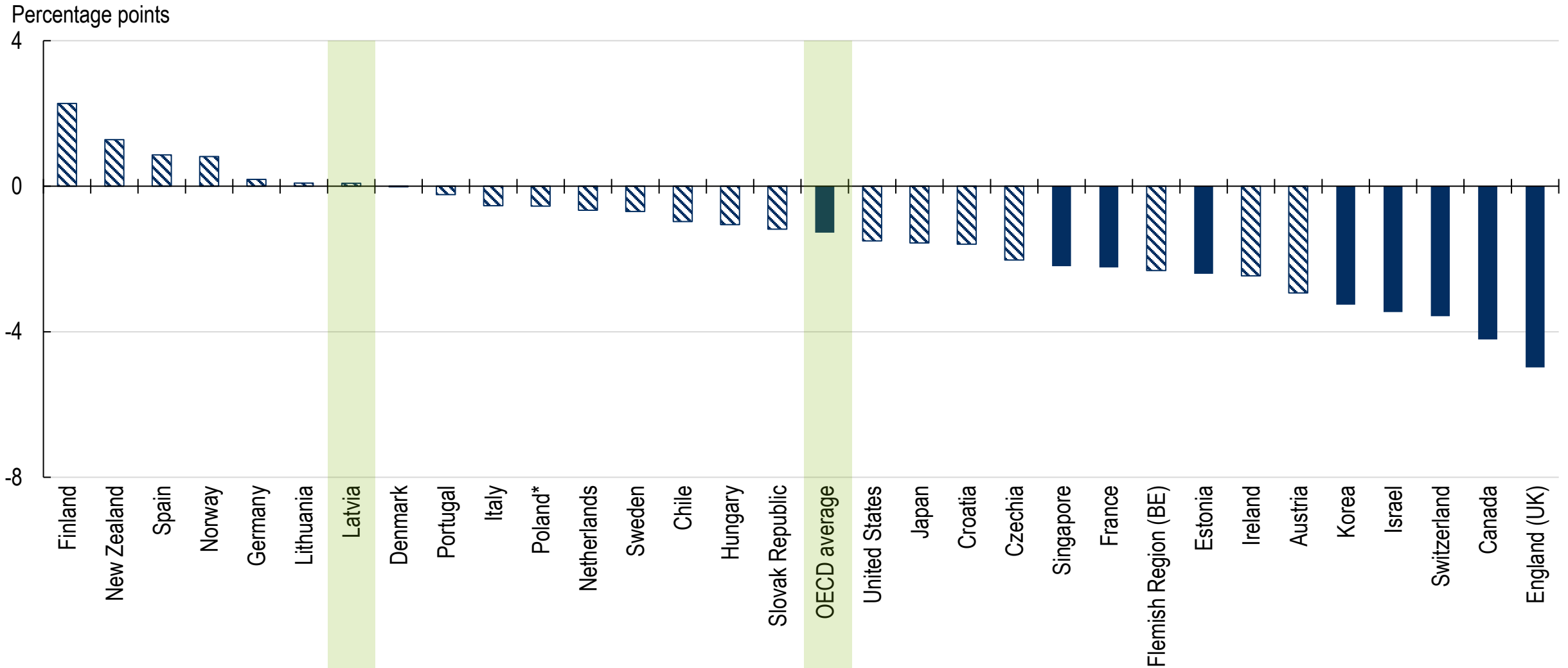
Field of study mismatch

Higher skills reduce the chance of a worker being over-qualified

Effect of one-standard deviation increase in numeracy on the likelihood of being over-qualified

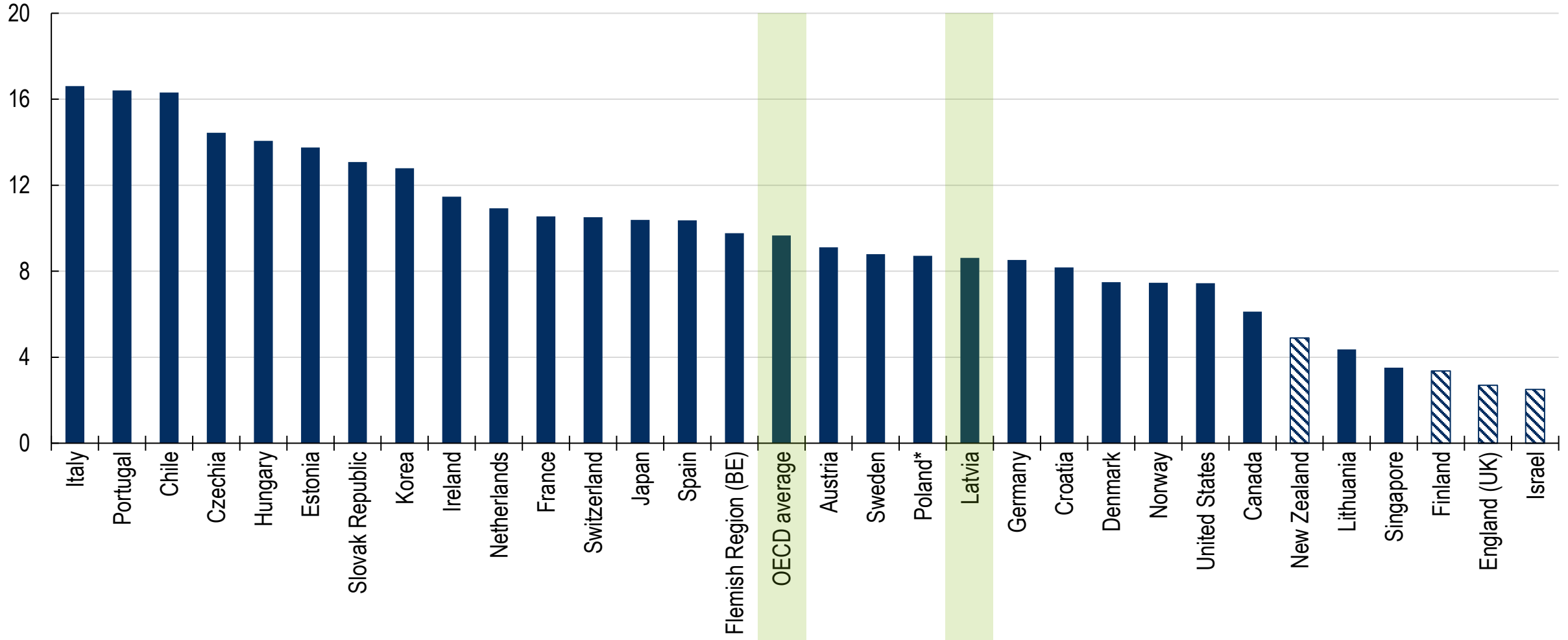

Education is linked to higher rates of over-qualification

Effect of one-standard deviation increase in education on the likelihood of being over-qualified

Percentage points

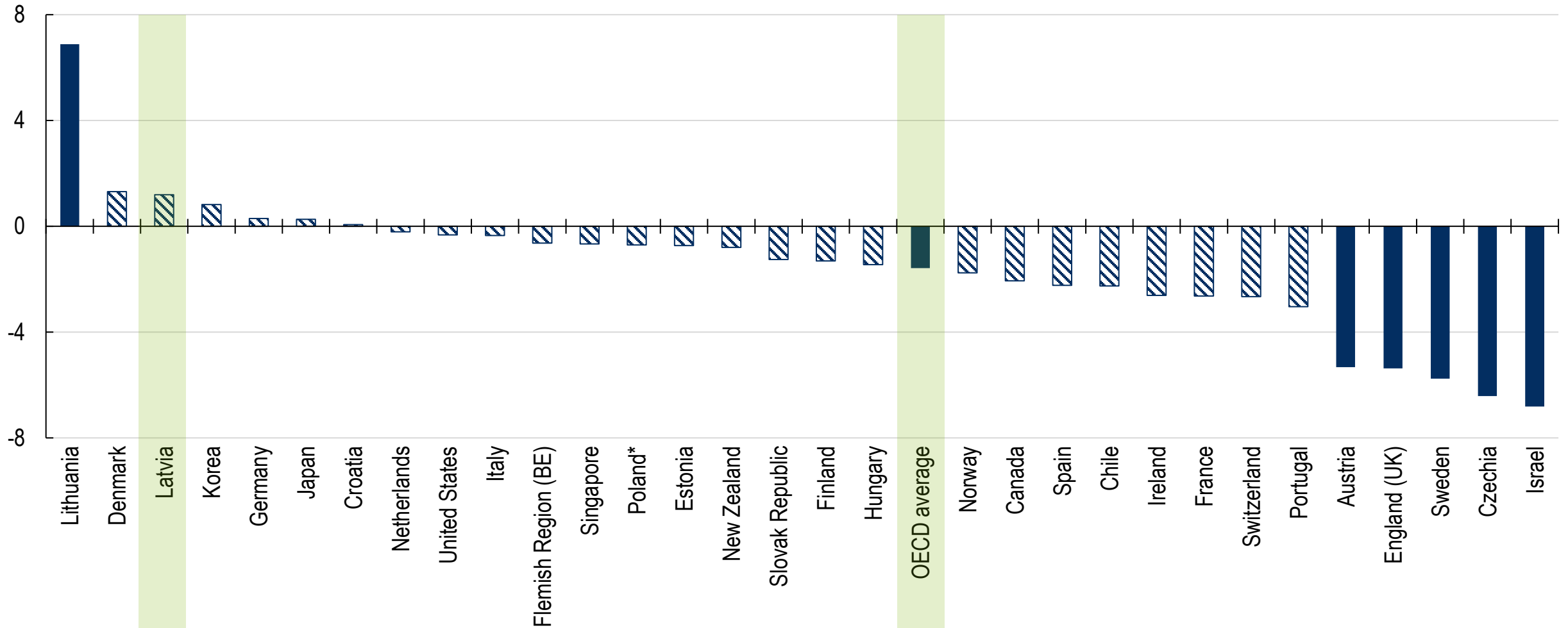

Older workers tend to be less over-qualified than younger workers

Difference in likelihood of being over-qualified (45-65 compared to 25-44-year-olds)

Percentage points

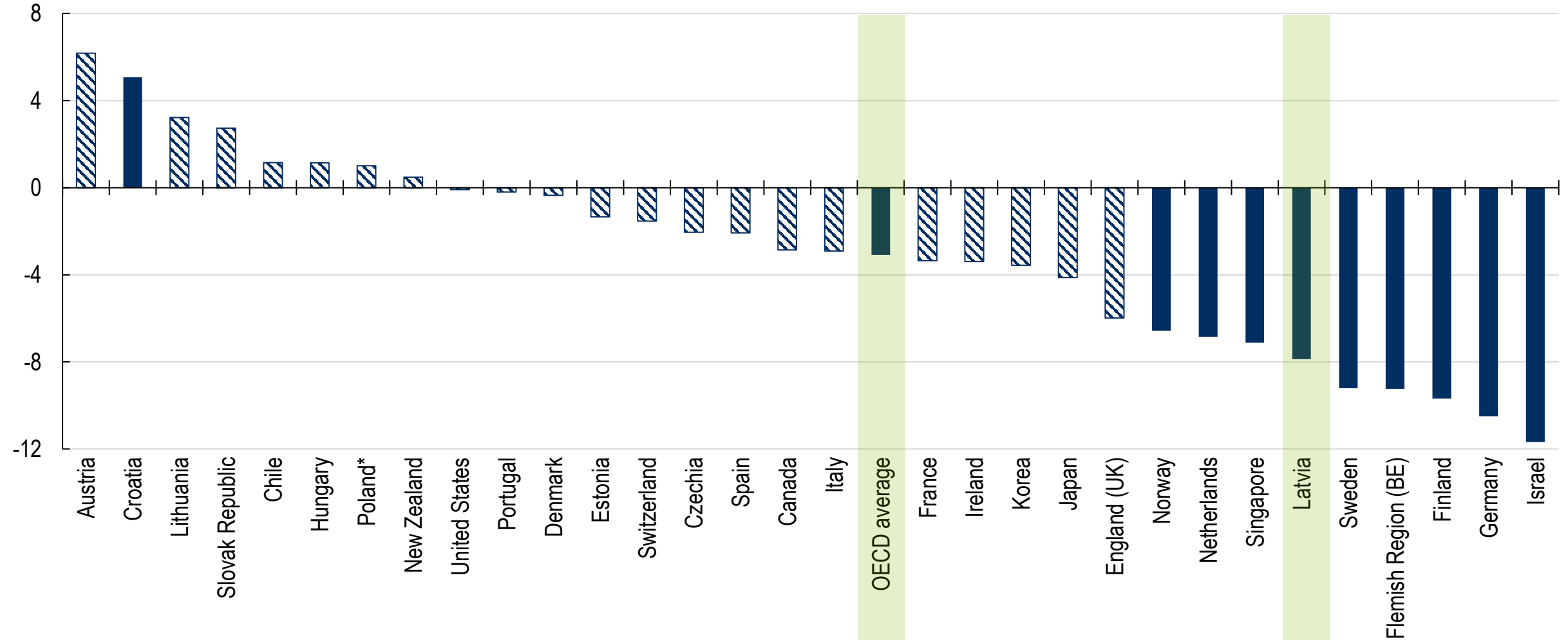

Partnered women are less likely to be over-qualified than single men

Difference in likelihood of being over-qualified (partnered women compared to single men)

Percentage points

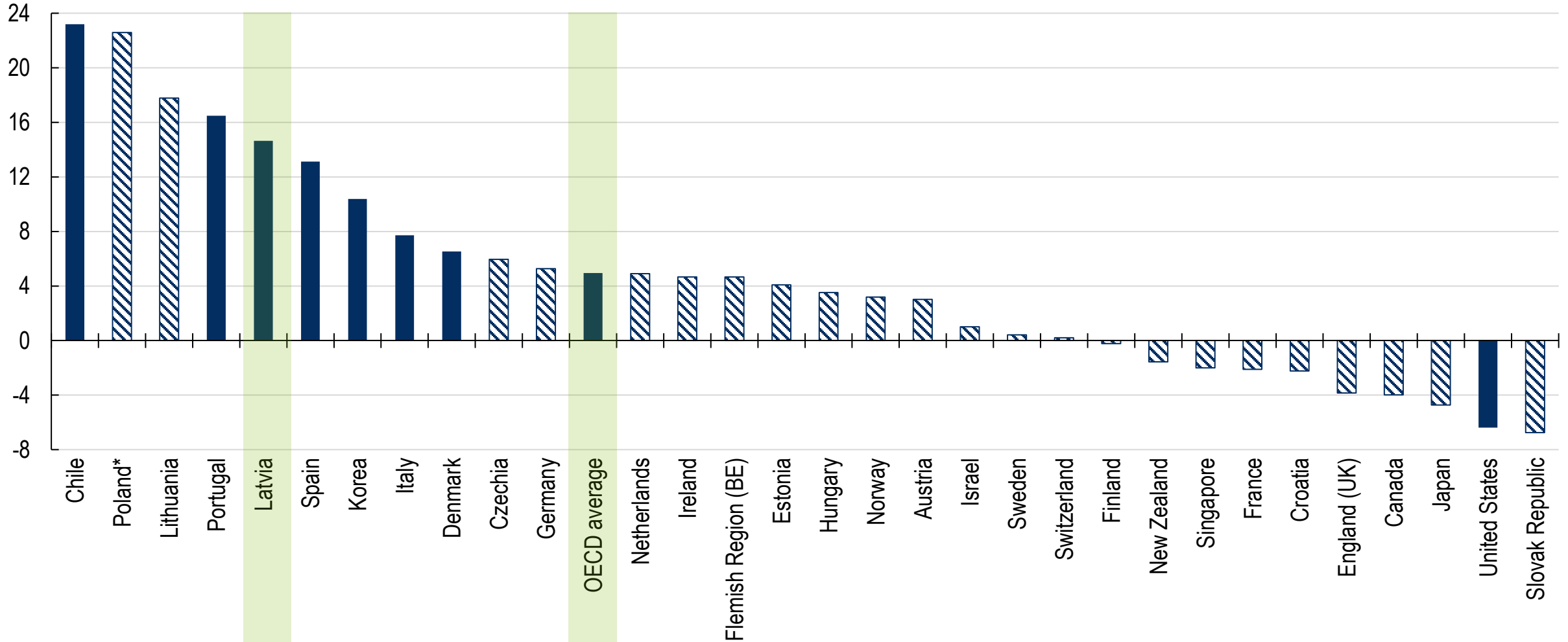

Foreign-born workers are 5 percentage points more likely to be over-qualified than native-born workers

Difference in likelihood of being over-qualified (foreign-born compared to native-born)

Percentage points

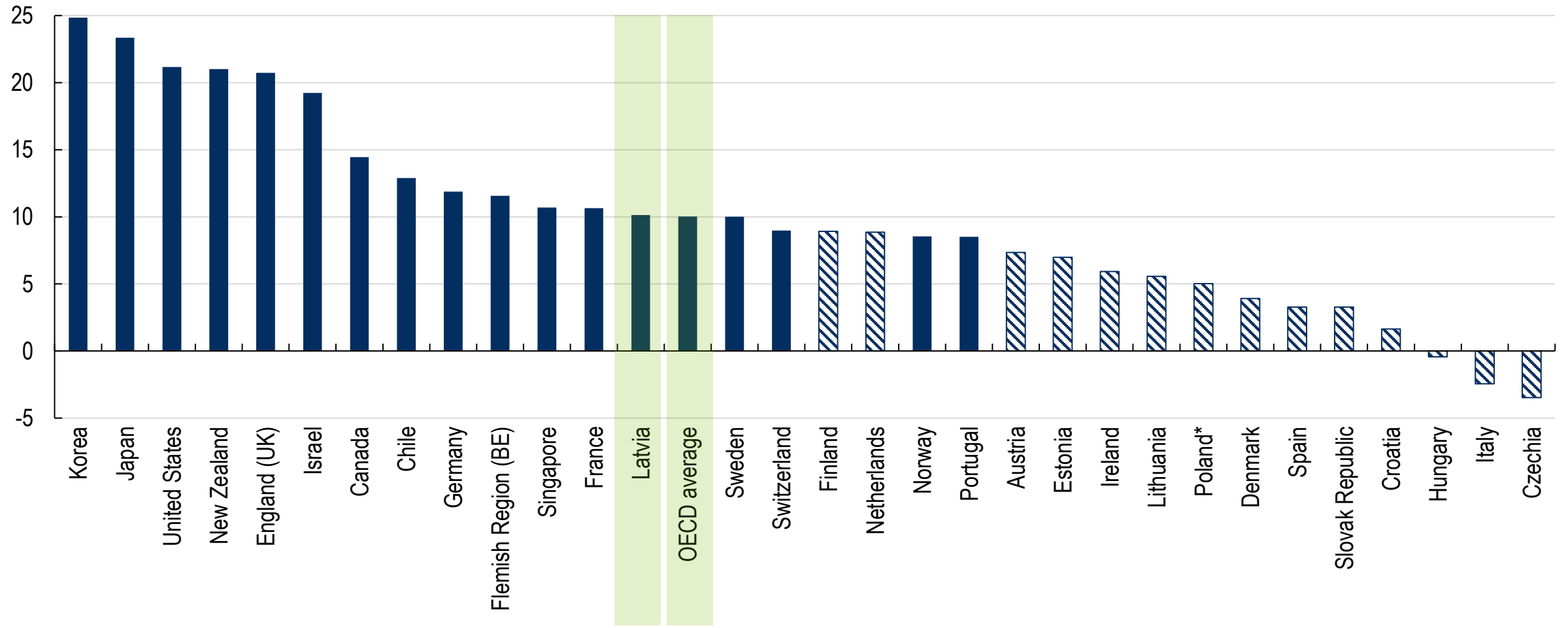

Workers in small firms are 10 percentage points more likely to be over-qualified than workers in very large enterprises

Difference in likelihood of being over-qualified (small compared to very large enterprises)

Percentage points

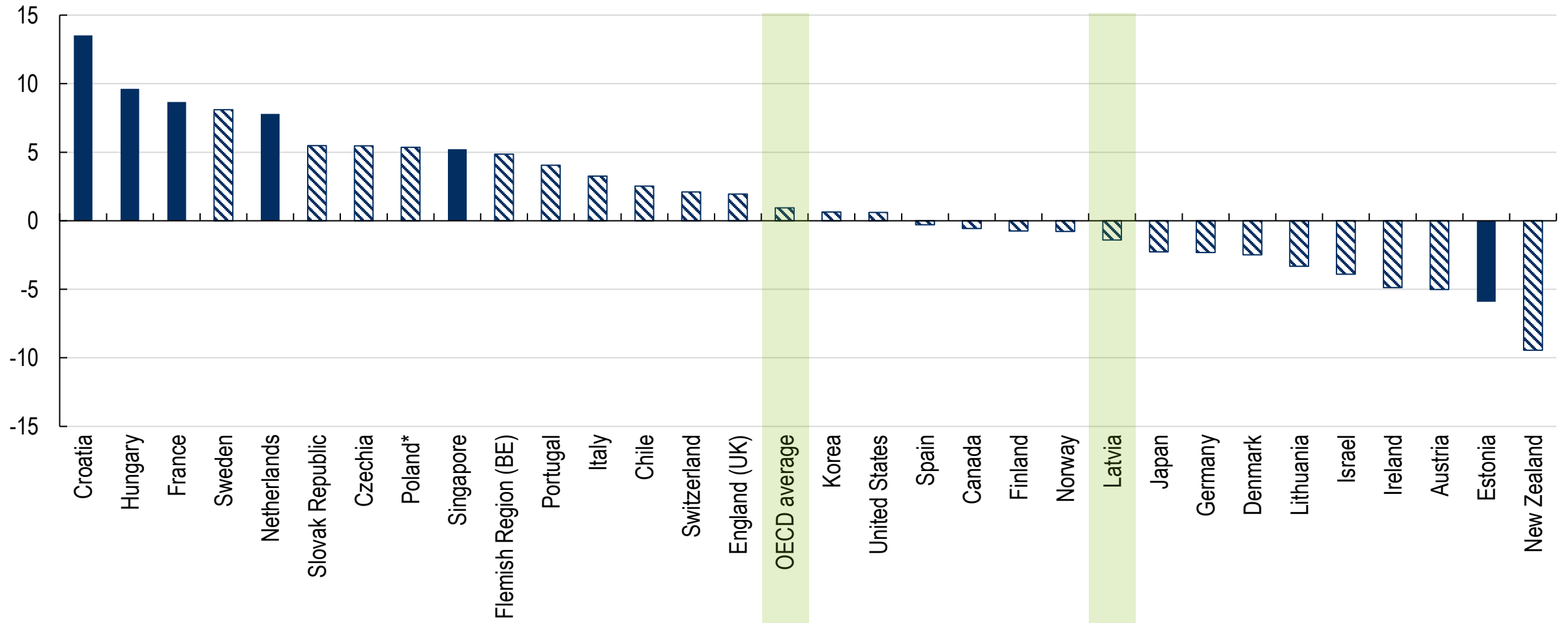

Contract type is not significantly associated with over-qualification

Difference in likelihood of being over-qualified (fixed-term compared to indefinite contract)

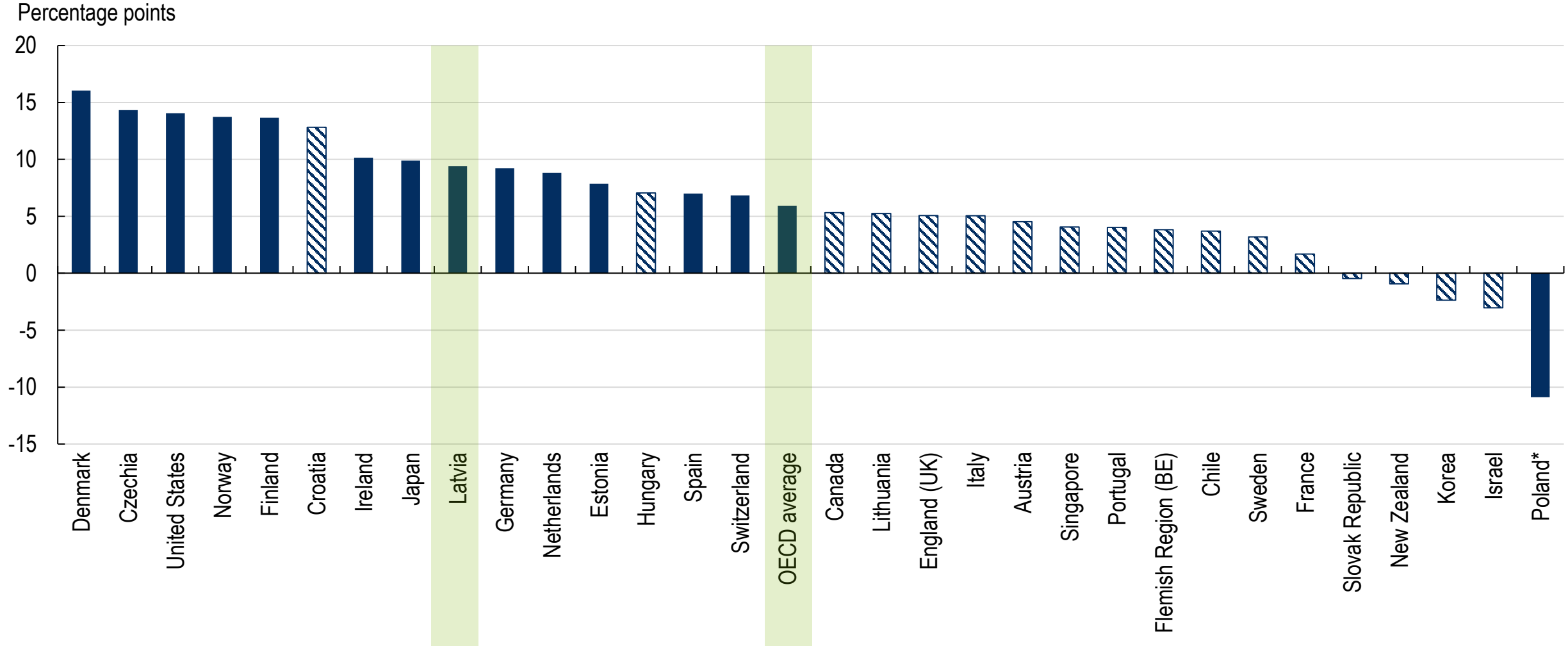
Percentage points

Part-time workers are 6 percentage points more likely to be over-qualified than full-time workers

Difference in likelihood of being over-qualified (part-time compared to full-time workers)

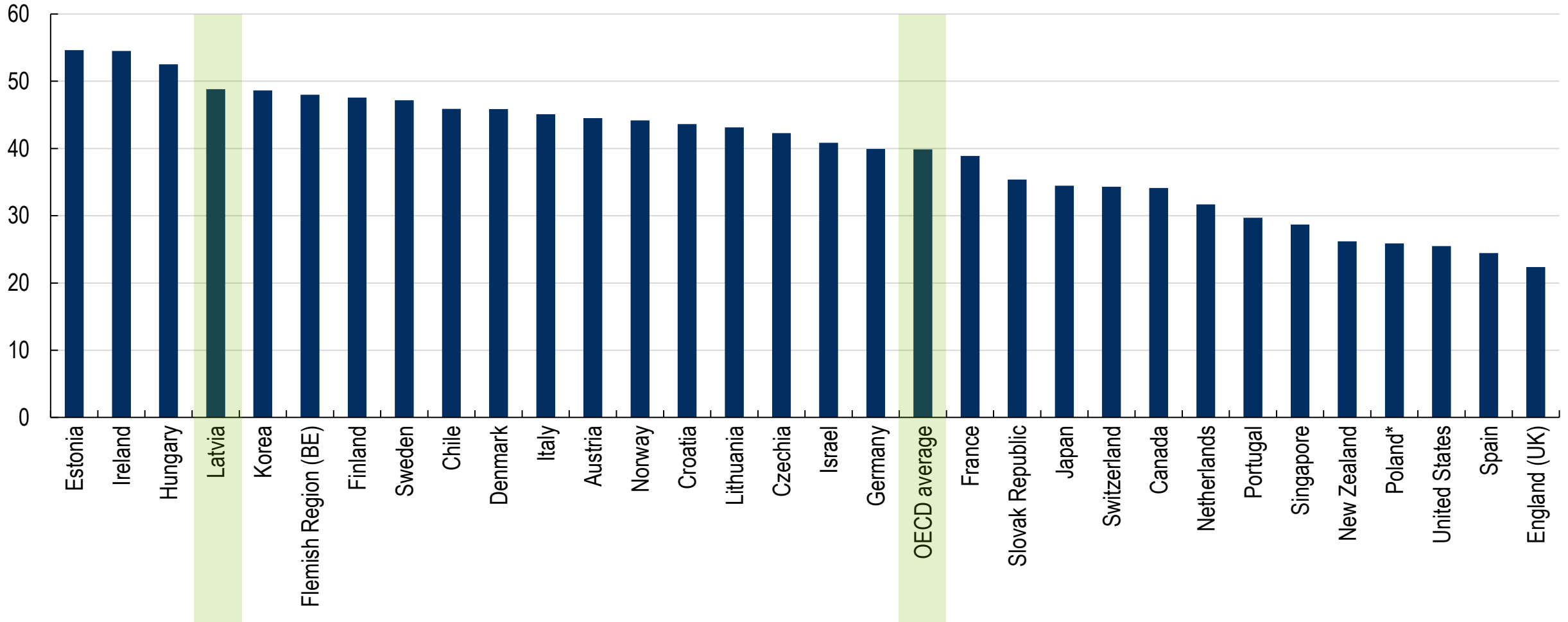

Elementary occupations have a much higher rate of over-qualification than skilled occupations

Difference in likelihood of being over-qualified (elementary compared to skilled occupations)

Percentage points

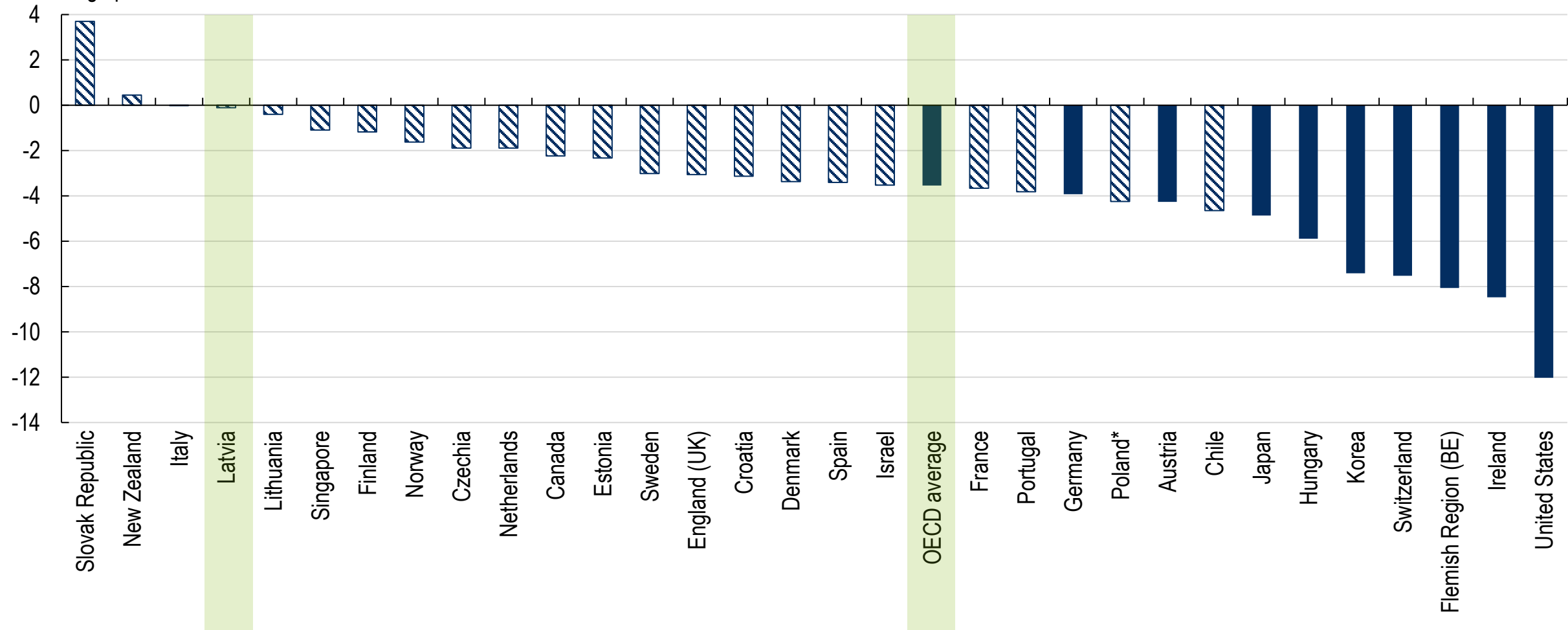

Workers who are over-qualified report being less happy with their life

Effect of over-qualification on likelihood of reporting high life satisfaction

Percentage points

Augsta līmeņa paneļdiskusija

Sistēmisks redzējums par cilvēkkapitāla izaicinājumiem un risinājumiem

Anda Čakša
Izglītības un zinātnes
ministre

Arvils Ašeradens
Finanšu ministrs

Viktors Valainis
Ekonomikas ministrs

Reinis Uzulnieks
Labklājības ministrijas
parlamentārais sekretārs